

Ośrodek Pomocy Społecznej

www.milanowek.naszops.pl

05-822 Milanówek, ul. Z. Herberta 41 ops@ops.milanowek.pl
Tel/fax 22 724-97-92, 22 755-86-35

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2017 rok

Milanówek, marzec 2018r.

Spis treści

Wstęp	3
1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku	3
Schemat organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku	5
2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej	6
3. Plan i wykonanie budżetu	6
4. Świadczenia z pomocy społecznej i charakterystyka świadczeniobiorców.....	8
5. Pomoc pozamaterialna	11
5.1. Pomoc w zapewnieniu posiłków: realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”	11
5.2. Usługi opiekuńcze	12
5.3. Talony	13
5.4. Zakup opału	13
5.5. Sprawienie pogrzebu	13
5.6. Praca socjalna	13
5.7. Kontrakty socjalne	18
5.8. Interwencje w sprawach bezdomnych.....	18
5.9. Wywiady środowiskowe.....	19
5.9.1. Poradnictwo specjalistyczne (terapeutyczne, psychologiczne, prawne).....	19
5.9.2. Charakterystyka świadczeniobiorców.....	20
6. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje.....	24
7. Inne formy pomocy na rzecz dziecka i rodziny.	29
7.1. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne	29
7.2. Świadczenia alimentacyjne.....	30
7.3.Świadczenie wychowawcze (500+)	30
7.4. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny	30
7.5. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.....	30
7.6. Świadczenia opieki zdrowotnej	30
7.7. Pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych.	31
8. Pozostała działalność statutowa Ośrodka	32
8.1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017.....	32
8.2. Monitorowanie przez Ośrodek w roku 2017 Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2014-2018 przyjętego przez Radę Miasta Milanówka uchwałą Nr 138/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016 r.	39
8.3. Monitorowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2017 realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Milanówek na lata 2016-2020.	39
9. Projekty europejskie i pozyskiwanie środków zewnętrznych.	39
10. Współpraca z innymi służbami i instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz firmami w zakresie realizacji zadań statutowych	40

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis zadań zrealizowanych w 2017 roku przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku.

Wstęp

Pomoc społeczna stanowi „koło ratunkowe” dla osób, rodzin i środowisk, które na skutek różnych okoliczności życiowych nie są samodzielne i wymagają wsparcia. Jedną z głównych cech pomocy społecznej jest lokalność. Ośrodek Pomocy Społecznej dzięki prawnemu i organizacyjnemu sprzężeniu z samorządem gminnym jest silnie osadzony w środowisku lokalnym. Jest uzależniony od wszystkich czynników mikrootoczenia, wzorów, tradycji, wartości, obyczajów, poziomu integracji lokalnej, źródeł utrzymania mieszkańców, struktury społeczno - demograficznej, wreszcie sytuacji dochodowej gminy. Zasięg geograficzny działania ośrodka stanowi obszar Gminy Milanówek.

Sprawozdanie z funkcjonowania Ośrodka oparto na wynikach analiz dominujących czynników otoczenia zewnętrznego oraz sytuacji wewnętrznej instytucji. Ośrodek należy do sektora usług socjalnych publicznej pomocy społecznej i jak każda instytucja podlega wpływom makrootoczenia i otoczenia lokalnego. Pomoc społeczna jest szczególnie wrażliwa na wszelkie zmiany zachodzące w otoczeniu, które z jednej strony determinują potrzebę jej funkcjonowania, z drugiej zaś decydują o jej charakterze, roli i pełnionych funkcji. Otoczenie pomocy społecznej generuje popyt na świadczenia i usługi, może również wpływać na ograniczenie tego popytu. Kreuje również odbiorców usług pomocy społecznej.

Powstające zmiany społeczno - polityczne wywołują istotne zjawiska społeczne zauważalne także na terenie naszej gminy, a mianowicie: rozwarstwienie społeczne: podział na wygrani – przegrani, biedni – bogaci, pracujący – bezrobotni, różnice w standardach życia rodzin, nierówności społeczne w dostępie do pracy, edukacji, kultury, lecznictwa, marginalizacja i wykluczenie niektórych jednostek i grup społecznych np. osoby niepełnosprawne, chorujące psychicznie, seniorzy. Zmieniają się potrzeby społeczne, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej oraz ich oczekiwania. Podstawową receptą przeciwdziałania nierównościom społecznym jest skuteczna polityka społeczna samorządu terytorialnego, która winna zmierzać do poprawy położenia materialnego i wyrównywania szans życiowych grup w społeczeństwie lokalnym, ekonomicznie i socjalnie najsłabszych oraz do prowadzenia bieżących działań osłonowych, jak również postrzegać zagrożenia społeczne z wyprzedzeniem. Skuteczna polityka społeczna prowadzona przez samorząd lokalny winna zapewnić naszym mieszkańcom poczucie dobrostanu, kompleksową opiekę nad rodziną, wspomagać najsłabszych (dzieci, osoby niepełnosprawne, seniorzy), pomagać w rozwiązywaniu problemów oraz umożliwiać pełne uczestnictwo w życiu społecznym. Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku wychodząc naprzeciw potrzebom i oczekiwaniom mieszkańców Milanówka w roku 2017 realizował z powodzeniem wszystkie zadania statutowe stosując dostępne metody i techniki pracy oraz wykorzystując dostępne narzędzia działań. Pomoc, którą oferował ośrodek pomocy społecznej można podzielić na cztery podstawowe grupy: materialną, usługową, szeroko rozumianą pracę socjalną i niekonwencjonalne formy pomocy. O sposobach jej realizacji oraz uzyskanych efektach napisano w dalszej części sprawozdania.

1. Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną Miasta Milanówka i działa w szczególności na podstawie:

- ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930 ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1870 ze zm.);
- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.);
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016 r., poz. 1793 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390 ze zm.);
- ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.);
- ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2016 r. poz. 224 ze zm.);
- ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2016 r. poz. 575 ze zm.);
- ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2016 r. poz. 645 ze zm.);
- ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016 r. poz. 169 ze zm.);
- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1518 ze zm.);

- ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 180);
- ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.);
- ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2016 r. poz. 195 ze zm.);
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. 2016 r. poz. 546 ze zm.)
oraz przepisów prawa miejscowego:
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 294/XXVII/09 z dnia 16 czerwca 2009 r. w sprawie ustalenia zasad zwrotu wydatków na świadczenia z pomocy społecznej w formie zasiłku celowego, zasiłku okresowego i pomocy rzeczowej,
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 337/XXIX/13 z dnia 3 września 2013 r. w sprawie przyjęcia programu działań promujących rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Miasta Milanówka poprzez wspieranie ich warunków życiowych (ze zm.),
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 416/XXXV/14 z dnia 13 lutego 2014 r. w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego dla osób, dzieci i uczniów objętych wieloletnim programem wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” na lata 2014-2020 (ze zm.),
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 138/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2014-2018 przyjętego przez Radę Miasta Milanówka,
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 137/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2016-2020,
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 134/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016 r. w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek na rok 2017,
- uchwały Rady Miasta Milanówek Nr 24/8/XXX/17 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi dla jednostek organizacyjnych Miasta Milanówka (ze zmianami),
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 285/XXV/17 z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie ustalenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowych warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania,
- uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 366/XL/17 z dnia 28 listopada 2017 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych mieszkańców Milanówka

Zakres działania Ośrodka wyznacza statut Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku przyjęty uchwałą nr 93/XIII/15 Rady Miasta Milanówka z dnia 22 października 2015r. w sprawie uchwalenia statutu Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku (z późn. zm.).

Celem działania Ośrodka jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka. Ośrodek powinien w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, jak również zapobiegać powstawaniu nowych problemów społecznych rodzących zapotrzebowanie na świadczenia pomocy społecznej. Ośrodek organizuje pracę z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, które zamieszkują na terenie dzielnicy, w celu przywrócenia im zdolności do wypełnienia tych funkcji.

Zgodnie z zapisami art. 7 ustawy o pomocy społecznej pomocy udziela się osobom i rodzinom których dochód nie przekracza kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej i nie przekracza kwoty: dla osoby samotnie gospodarującej 634 zł, a dla osoby w rodzinie 514 zł przy wystąpieniu, co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej tj.: ubóstwa; sieroctwa; bezdomności; bezrobocia; niepełnosprawności; długotrwałej lub ciężkiej choroby; przemocy w rodzinie; potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych; trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013r. o cudzoziemcach; trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; alkoholizmu lub narkomanii; zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej; klęski żywiołowej lub ekologicznej.

W realizacji zadań Ośrodek współdziałał z organami administracji rządowej, samorządowej, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi, jednostkami organizacyjnymi wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej.

We wrześniu 2017 roku zarządzeniem Nr 021.25.2017 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku z dnia 21 września 2017r. zmieniono strukturę organizacyjną jednostki. Zmiana ta została podyktowana wejściem w życie *uchwały Rady Miasta Milanówka Nr 24/8/XXX/17 z dnia 28 lutego 2017 r. w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi dla jednostek organizacyjnych Miasta Milanówka (ze zmianami)*.

Schemat organizacyjny Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku.

Źródło: opracowanie własne

Legenda: (znaczenie skrótów)

ASI-Administrator Systemu Informatycznego

ABI- Administrator Bezpieczeństwa Informacji

Obsługę ogółu spraw w zakresie rachunkowości i sprawozdawczości, obsługę kadrowo-płacową, pomoc i koordynację w opracowaniu i zmianach planów finansowych jednostki, prowadzenie spraw z wiązanych z pozyskiwaniem i rozliczaniem środków finansowych zewnętrznych w tym unijnych na wsparcie działalności, obsługę informatyczną i prawną od 1 września 2017 roku zapewnia Referat Usług Wspólnych Urzędu Miasta Milanówka.

2. Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej.

Według stanu na dzień 31.12.2017r. w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku zatrudnione były 32 osoby na 29,37 etatu. (poniższa tabela).

Tabela 1. Kadry

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA OSÓB	W PRZELICZENIU NA PEŁNE ETATY
OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ (ogółem:)	32	29,37
kierownik	1	1,00
zastępca Kierownika	1	1,00
pracownicy socjalni (ogółem:)	9	9,00
w tym:		
specjalista pracy socjalnej	4	4,00
starszy pracownik socjalny	2	2,00
pracownik socjalny	3	3,00
w tym: w rejonach opiekuńczych (ogółem:)	9	9,00
psycholog/ koordynator asystentów rodziny	1	0,50
asystent rodziny	2	2,00
koordynator ds. komputeryzacji	1	0,12
radca prawny	0	0
pozostali pracownicy	17	15,75

Źródło: dane własne OPS

W roku 2017 w Ośrodku zatrudnionych było 32 pracowników na 29,37 etatu. Pracownicy Ośrodka na bieżąco podnosili swoje kwalifikacje zawodowe podwyższając swoje wykształcenie oraz uczestnicząc w różnorodnych kursach, szkoleniach i konferencjach, organizowanych głównie z dofinansowania z EFS.

3. Plan i wykonanie budżetu

W roku 2017 Ośrodek dysponował budżetem w wysokości:	18 702 666,00 PLN
tym:	
na realizację zadań własnych	5 804 943,00
na realizację zadań zleconych	12 897 723,00

W ramach planu finansowego wykonano wydatki na kwotę:	18 439 748,53 PLN
W tym	
na realizację zadań własnych	5 568 715,01
na realizację zadań zleconych	12 871 033,52

Tabela 2. Wykonanie planu finansowego w roku 2017 stanowi 98,6 % budżetu.

Planowanie	Nazwa	Plan	Plan po zmianach	Wykonanie	%
Dział					
Rozdz					
Par					
WW	WYDATKI WŁASNE	4422100,00	4739437,00	4510155,71	95,2
851	Ochrona zdrowia	330000,00	367000,00	358705,49	97,7
85153	Zwalczanie narkomanii	15000,00	11890,00	11890,00	100
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	315000,00	355110,00	346815,49	97,7
852	Pomoc społeczna	3656916,00	3937253,00	3768335,67	95,7
85202	Domy pomocy społecznej	600000,00	769330,00	762154,50	99,1
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	25800,00	25800,00	24665,62	95,6
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	205,00	205,00	0,00	0
4130	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	205,00	205,00	0,00	0
85214	Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	291600,00	460600,00	451682,59	98,1
85215	Dodatki mieszkaniowe	350000,00	327300,00	325870,74	99,6
85216	Zasilki stałe	170500,00	92946,00	2189,06	2,4
85219	Ośrodki pomocy społecznej	1798811,00	1792630,00	1770833,96	98,8
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	250000,00	331450,00	293947,57	88,7
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	170000,00	136992,00	136991,63	100,0
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	18000,00	18000,00	13601,89	75,6
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	18000,00	18000,00	13601,89	75,6
3240	Stypendia dla uczniów	16000,00	16000,00	13601,89	85,0
3260	Inne formy pomocy dla uczniów	2000,00	2000,00	0,00	0
855	Rodzina	417184,00	417184,00	369512,66	88,6
85503	Karta Dużej Rodziny	68021,00	73571,00	67861,99	92,2
85504	Wspieranie rodziny	275947,00	247887,00	208320,44	84,0
85508	Rodziny zastępcze	22280,00	28993,00	28848,75	99,5
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	50936,00	66733,00	64481,48	96,6
WWDOF	WYDATKI WŁASNE DOFINANSOWANI	636900,00	1065506,00	1058559,30	99,3
852	Pomoc społeczna	636900,00	1015254,00	1008863,69	99,4
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	46700,00	41988,00	41828,43	99,6
85214	Zasilki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	99900,00	187865,00	181634,26	96,7

85216	Zasiłki stałe	284500,00	498612,00	498612,00	100
85219	Ośrodki pomocy społecznej	155800,00	176789,00	176789,00	100
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	50000,00	110000,00	110000,00	100
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	0,00	34178,00	34004,11	99,5
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	0,00	34178,00	34004,11	99,5
3240	Stypendia dla uczniów	0,00	34178,00	34004,11	99,5
855	Rodzina	0,00	16074,00	15691,50	97,6
85504	Wspieranie rodziny	0,00	16074,00	15691,50	97,6
WZ	WYDATKI ZLECONE	11859300,00	12897723,00	12871033,52	99,8
852	Pomoc społeczna	43300,00	58089,00	56363,31	97,0
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	27200,00	24700,00	24173,51	97,9
85215	Dodatki mieszkaniowe	0,00	1464,00	1437,80	98,2
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	14000,00	18925,00	17752,00	93,8
85231	Pomoc dla cudzoziemców	2100,00	13000,00	13000,00	100
855	Rodzina	11816000,00	12839634,00	12814670,21	99,8
85501	Świadczenie wychowawcze	8474000,00	9263369,00	9244342,20	99,8
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	3342000,00	3575595,00	3569684,41	99,8
85503	Karta Dużej Rodziny	0,00	670,00	643,60	96,1
	RAZEM	16918300,00	18702666,00	18439748,53	98,6

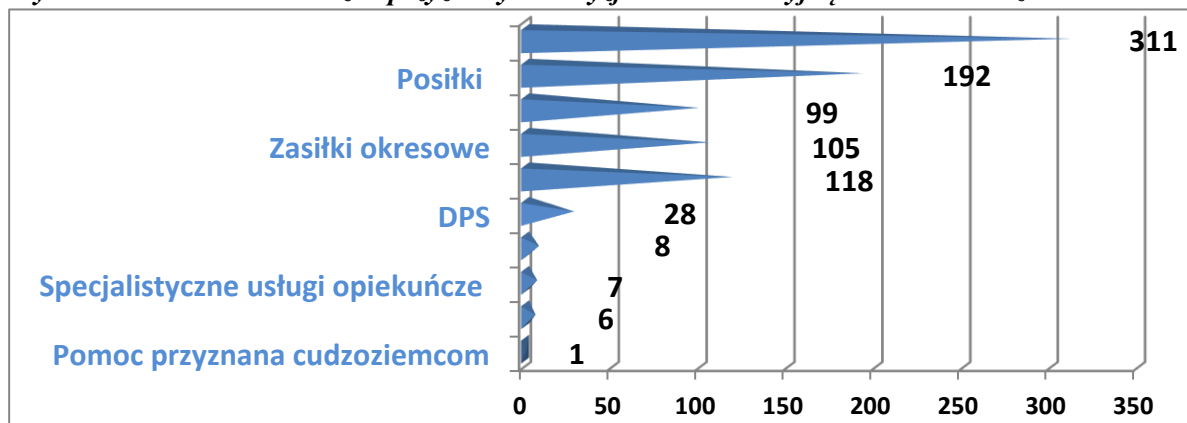
Źródło: dane własne OPS

4. Świadczenia z pomocy społecznej i charakterystyka świadczeniobiorców.

Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej.

Poniższe dane prezentują strukturę świadczeń z pomocy społecznej udzielonych w 2017r. uprawnionym mieszkańcom Milanówka.

Wykres 1. Struktura świadczeń przyznanych decyzją administracyjną w 2017r. w liczbach

Źródło: sprawozdanie za rok 2017 MPiPS

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu a także kosztów pogrzebu, rodzinie lub osobie która poniosła straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej. Zasiłek celowy przyznawany jest w przypadku osoby samotnie gospodarującej jeżeli dochód tej osoby jest niższy niż kryterium dla osoby samotnie gospodarującej tj. 634 zł, w przypadku rodziny jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekracza kryterium na osobę w rodzinie tj. 514 zł. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowe osoby samotnie gospodarującej lub rodziny, zasiłek powyższy nie podlega zwrotowi.

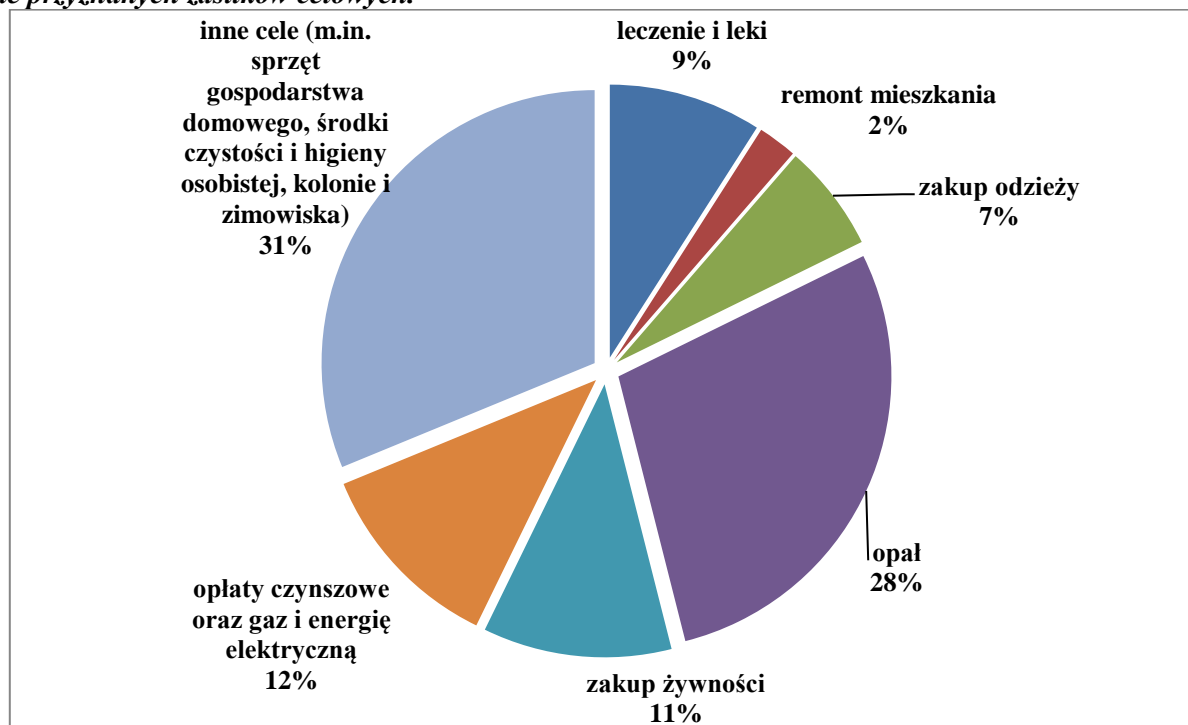
Tabela 3. Wybrane cele, na które przyznany został zasiłek celowy w 2017 roku.

Rodzaj świadczenia	liczba osób	liczba świadczeń	kwota świadczeń	liczba rodzin	liczba osób w rodzinach
leczenie i leki	47	79	20902,98	45	67
remont mieszkania	12	13	7108,10	12	26
zakup odzieży	33	63	12180	60	117
opał	147	218	74004	145	281
zakup żywności	58	72	15742,35	58	106
opłaty czynszowe oraz gaz i energię elektryczną	60	99	38810,95	57	93
inne cele (m.in. sprzęt gospodarstwa domowego, środki czystości i higieny osobistej, kolonie i zimowiska)	162	284	84583,36	158	261

Źródło: sprawozdanie za rok 2017 MPiPS

W roku 2017 łącznie przyznano 863 świadczenia w formie zasiłku celowego.

Wykres 2. Procentowy udział poszczególnych celów przyznania pomocy w postaci zasiłku celowego w ogólnej liczbie przyznanych zasiłków celowych.

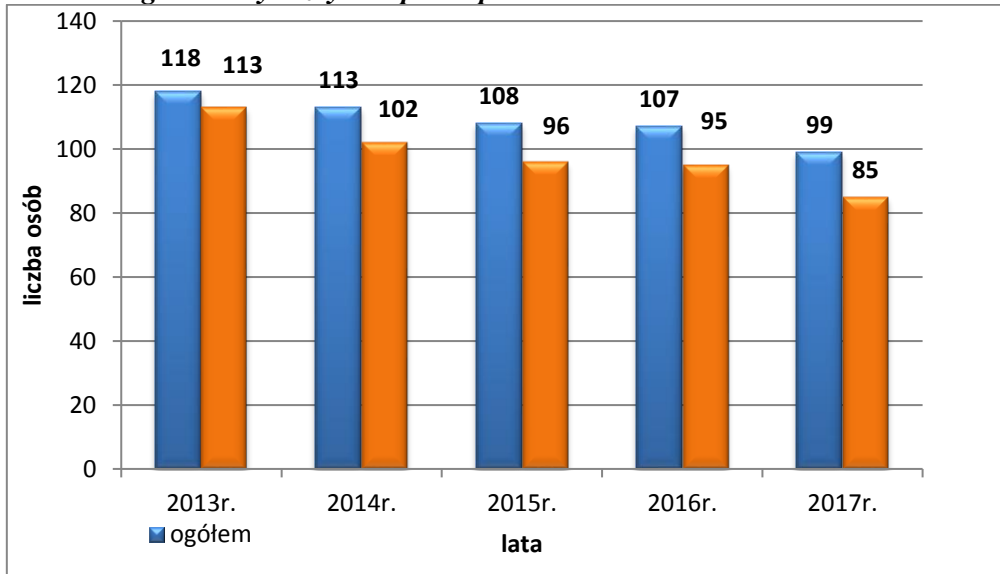

Źródło: sprawozdanie za rok 2017 MPiPS

Zasilek stały jest świadczeniem obowiązkowym przyznawanym z powodu niepełnosprawności w stopniu umiarkowanym lub znacznym albo z powodu wieku:

- **osobie samotnie gospodarującej** w wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej – wysokość 634 zł, a dochodem tej osoby z tym, że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 604 zł miesięcznie.
 - **osobie w rodzinie** w wysokości różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie - 514 zł, a dochodem na osobę w rodzinie.
- Od zasiłku stałego odprowadzana jest składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% (w 2017r.) kwoty zasiłku stałego.

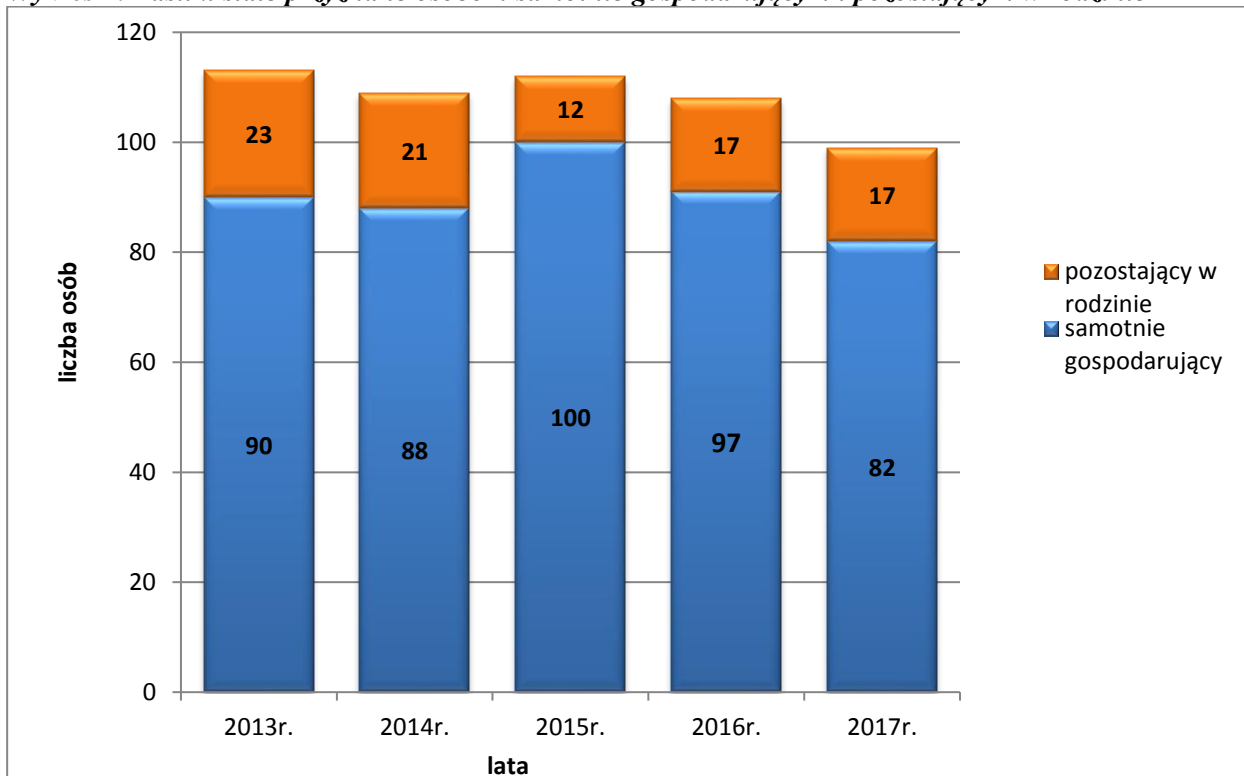
Wykres 3. Zasiłki stałe ogółem w tym z tyt. niepełnosprawności w latach 2013 – 2017.

Źródło: sprawozdanie za rok 2017 MPiPS

W roku 2017 wypłacano łącznie 99 osobom świadczenie w formie zasiłku stałego, w tym 82 osobom samotnie gospodarującym.

Wykres 4. Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

Źródło: sprawozdanie za rok 2017 MPiPS

Zasiłek okresowy jest świadczeniem pieniężnym, które przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej; rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny. Zasiłek okresowy ustala się: w przypadku osoby samotnie gospodarującej – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie; w przypadku rodziny – do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny. W roku 2017 zasiłek okresowy przyznano 105 osobom:

- wydano 212 decyzji przyznających zasiłek okresowy
- wypłacono 612 świadczeń w formie zasiłku okresowego
- na łączną kwotę 259 815,00zł

Tabela 4. Zasiłki okresowe

FORMY POMOCY	ZBA OSÓB, KTÓRZY PRZYZNANO DECYZJE O ŚWIADCZENIA ²⁾	ZBA ŚWIADCZEŃ	OTA ŚWIADCZEŃ ¹⁾ w zł	LICZBA RODZIN ²⁾	LICZBA OSÓB W RODZINACH ²⁾
Zasiłki okresowe ogółem	105	612	259 815	105	192
z tego:					
środków własnych	X	X	78 181	X	X
Dotacja	X	X	181 634	X	X
Bezrobocie	59	399	170 187	59	91
długotrwała choroba	16	56	20 808	16	21
Niepełnosprawność	19	95	36 083	19	36
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	0	0	0	0	0
innego niż wymienione w wierszach 10-13	11	62	32 737	11	44

Źródło: sprawozdanie MPiPS

5. Pomoc pozamaterialna

5.1. Pomoc w zapewnieniu posiłków: realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

W myśl art. 48 ustawy o pomocy społecznej osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona. Zapewnienie posiłku, to zadanie własne o charakterze obowiązkowym. Pomoc w tej formie przysługuje osobom, które własnym staraniem nie są w stanie go sobie zapewnić.

W okresie 2017r. przyznano posiłki 192 osobom o wartości 197 117 zł w następującym podziale:

- obiad dla dzieci, młodzieży w placówkach szkolnych i przedszkolnych: pomoc przyznano dla 128 dzieci, łączna ilość przyznanych świadczeń wyniosła 13092 na kwotę 74 669 zł,
- dwudaniowego obiadu dla dorosłych, starszych, niepełnosprawnych, bezrobotnych w roku 2017 pomoc przyznano dla 64 osób dorosłych, tj. 10307 świadczeń na kwotę 122 448 zł.

W 2017r. średni koszt jednego posiłku dla osób dorosłych wynosił 11,88 zł. Natomiast dla dzieci 5,78 zł. Średni koszt jednego posiłku ogółem wynosił 8,42 zł.

Posiłki dla dorosłych były realizowane przez wykonawcę wyłonionego w drodze zamówienia publicznego natomiast posiłki dla dzieci były realizowane w stołówkach prowadzonych w placówkach oświatowych.

W 2017r. część pomocy w formie posiłków realizowana była w ramach Rządowego Programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach Programu udzielana jest pomoc w formie posiłku dla osób, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego w *ustawie o pomocy społecznej*. Ogólny koszt realizacji tego programu wyniósł 246 992zł, Programem zostało objętych 354 osoby. Na realizację zadania Ośrodek otrzymał dotacje w wysokości 136 992zł, środki własne stanowiły kwotę 110 000zł.

Ważnym zadaniem ośrodka pomocy jest koordynacja działań związanych z realizacją na terenie miasta działań wynikających z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.

Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne.

Ogółem posiłki były opłacane dla 40 dzieci w przedszkolach i 88 uczniów w szkołach podstawowych i gimnazjalnych.

Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków wspierane były 64 osoby dorosłe, dla których obiady wydawane były przez lokal gastronomiczny „Catering Cometa”.

Ponadto w ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na żywność, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc niezwłocznie udzielana.

5.2. Usługi opiekuńcze

Na podstawie *art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej* Ośrodek Pomocy Społecznej jest zobowiązany do zorganizowania i świadczenia usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.

Usługi pod kątem realizacji aktywnej polityki społecznej rozumianej jako zbiór usług socjalnych o charakterze pomocowym i opiekuńczym są szczególnie ważne, bowiem są skierowane są do osób niepełnosprawnych, przewlekle chorych oraz osób w wieku podeszłym, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn są ich pozbawione

i wymagają pomocy innych osób.

W 2017r. usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze były wykonywane przez Agencję Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna w Warszawie ul. Kwiatowa 9. W ramach zadań własnych gminy były również realizowane specjalistyczne usługi opiekuńcze usprawniające. Wykonawcą usług był NZOZ Milamed. Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku udzielał również pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Zakres i szczegółowe uwarunkowania reguluje Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych (Dz. U. Nr 189, poz. 1598). W ramach specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w Milanówku w roku 2017 objętych zostało 7 osób (w tym 4 z zaburzeniami psychicznymi, a 3 z upośledzeniem intelektualnym). Usługi w pierwszym półroczu realizowało 2 terapeutów zatrudnionych w ramach umowy zlecenie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku. W drugim półroczu realizację specjalistycznych usług opiekuńczych w drodze przetargu wygrała firma „Socjal Edyta Kamińska”. W 2017r. zostało wykonanych 608 godzin terapeutycznych. Koszt 1 godziny w pierwszym półroczu wynosił 23,00zł, w drugim półroczu 35,00zł.

Od sierpnia do grudnia 2017 roku dzięki usługom opiekuńczym usprawniającym wykonywanym w domach podopiecznych **60 najbardziej potrzebujących mieszkańców Milanówka skorzystało z tego typu wsparcia**. Głównie były to osoby starsze, które z uwagi na swoją niedołężność nie mogły pójść o własnych siłach na rehabilitację prowadzoną w stacjonarnej placówce, do lekarza, a często nie mogły nawet wykonywać samodzielnie codziennych czynności życiowych. Drugą grupą usług świadczonych w domach podopiecznych w ramach pilotażowego projektu były usługi logopedyczne. Okazało się, że jest w Milanówku ogromne zapotrzebowanie na tego typu usługi wśród dzieci z różnymi wadami wymowy i wśród dzieci niepełnosprawnych. Z pomocy 5 logopedów, którzy odwiedzali małych pacjentów w domach skorzystało 25 najmłodszych. Wykonano 433 treningi logopedyczne mające pomóc w usunięciu zaburzeń mowy i w stymulacji rozwoju mowy. Projekt trwał 5 miesięcy. W jego realizację zaangażowało się 8 pracowników socjalnych prowadzących sprawy w rejonach opiekuńczych, 5 fizjoterapeutów, 5 logopedów oraz jeden lekarz specjalista rehabilitacji. **Wykonano 1236 zabiegów w zakresie specjalistycznych usług opiekuńczych usprawniających** w tym 608 usług

kinezyterapii i 628 usług masażu. Łącznie wykonano 1669 zabiegów. Najstarszy usprawniony pacjent ma 95 lat, a najmłodszy 3 lata. Usługi były przyznawane na podstawie decyzji administracyjnej, na wniosek osoby zainteresowanej lub rodzica (opiekuna) i wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego wraz z lekarzem specjalistą rehabilitacji medycznej w domu podopiecznego. Wszystkie osoby objęte wsparciem musiały przedstawić skierowanie od lekarza prowadzącego na potrzebę skorzystania z usług usprawniających. Specjalista z zakresu rehabilitacji medycznej weryfikował skierowania w odniesieniu do bieżących schorzeń ograniczających sprawność podopiecznego. Następnie wspólnie z pracownikiem socjalnym ustalano, jakie usługi usprawniające należy dopasować do konkretnego przypadku oraz jaki powinien być ich wymiar. Jednorazowo usługa trwała od 15 do 45 min w zależności od kondycji chorego i rodzaju schorzenia. Poniższa tabela przedstawia realizację usług opiekuńczych w gminie Milanówek w roku 2017.

Tabela 5. Usługi Opiekuńcze w 2017 roku

Rodzaj świadczenia	Cena za 1 godzinę Usług w zł.	Liczba osób	Liczba godzin usług	Kwota środków w złotych Środki MUW (zlecone)	Kwota wydatkowanych środków w złotych (środki własne)
Usługi opiekuńcze	17.90	65	11431	X	218 769,00
Usługi specjalistyczne psychiatryczne	3.00 do czerwca 2017 r. 35 od lipca 2017 r.	7	608	17 752,00	X
Specjalistyczne usługi usprawniające	53,80zł Średnia cena świadczenia	60	1669 Liczba świadczeń	X	89 800,00

Źródło: opracowanie własne

5.3. Talony

W roku 2017 udzielano pomocy najbardziej potrzebującym także w talonach uprawniających do zakupu artykułów spożywczych i higienicznych. Tę formę wypłaty świadczenia przyznano 21 osobom. Łączna kwota przyznanych świadczeń w tej formie wyniosła 23160 zł. Talony wydawane przez Ośrodek upoważniają do zakupu artykułów spożywczych oraz podstawowych artykułów czystościowych i higienicznych w sklepie P.S.S. „Społem” w Milanówku, ul. Warszawska 37 /wykonawca wyłoniony w drodze zamówienia publicznego/. Świadczenia w formie talonów przyznawano osobom, co do których zaistniały wątpliwości, iż mogą zmarnotrawić otrzymaną pomoc albo sami o tę formę pomocy wystąpili.

5.4. Zakup opału

W celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej może być przyznany zasiłek celowy skorzystało łącznie 148 osób na kwotę 74 004,00 zł, w tym 98 osób skorzystało z pomocy rzeczowej w formie dostarczenia opału do komórki przez firmę „Batareja” ul. Wity 7 z Kałuszyna, która świadczyła tę formę usługi.

5.5. Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu należy do zadań własnych o charakterze obowiązkowym. Dotyczy osób, które nie posiadają rodziny, która mogłaby dokonać pochówku zmarłego.

W 2017r. dokonano pochówku 6 osób przeznaczając na ten cel 15 610 zł, średni koszt jednego pogrzebu wyniósł 2601 zł. W roku 2017 usługę pogrzebową na rzecz Ośrodka w zakresie pochówku zmarłych realizował Zakład Usług Pogrzebowych, Milanówek, ul. Kościuszki 42.

5.6. Praca socjalna

Praca socjalna jest obowiązkowym, niepieniężnym świadczeniem z pomocy społecznej, publicznoprawną usługą realizowaną przez wykwalifikowanych, wyspecjalizowanych w tym zakresie pracowników socjalnych zatrudnionych w Ośrodku Pomocy Społecznej i stanowi podstawowy instrument działania pracownika socjalnego.

Celem pracy socjalnej jest umożliwienie, wspieranie lub wywołanie zmiany sposobu funkcjonowania osoby i rodziny oraz jej otoczenia, a także wzmocnienie potencjału osób i rodzin do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych i jest prowadzona:

- z osobami i rodzinami w celu odzyskania, rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej

- ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokojenia potrzeb członków społeczności.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe dla tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osób i ich prawa do samostanowienia.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny. Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód.

W roku 2017 praca socjalna realizowana przez pracownika socjalnego z klientem obejmowała działania:

- **na rzecz uzyskania przez osoby i rodziny doświadczające trudności życiowych środków materialnych** (pomoc w uzyskaniu świadczeń emerytalno-rentowych, zasiłków i dodatków do zasiłków rodzinnych, świadczeń alimentacyjnych, pomoc w uzyskaniu dodatku mieszkaniowego lub ulgi czynszowej, a także informowanie osób i rodzin o możliwościach skorzystania z innego rodzaju ulg i uprawnień. To także pomoc w racjonalnym gospodarowaniu budżetem – wspólne planowanie wydatków z pracownikiem socjalnym poprzez ustalanie hierarchii potrzeb).

W 2017 roku ze świadczeń w formie pracy socjalnej skorzystało 420 rodzin, w tym wyłącznie w formie pracy socjalnej 36 rodzin.

- **na rzecz poprawy warunków mieszkaniowych** (pomoc w uregulowaniu sytuacji mieszkaniowej klientów /np. złożenie wniosku o przydział mieszkania, udzielanie porad/skierowania o poradę w zakresie praw do mieszkania/, pomoc w dostosowaniu mieszkania do potrzeb osoby niepełnosprawnej, pomoc w uzyskaniu usług w zakresie wymiany bądź napraw w mieszkaniu oraz sprzętów, organizacja usług porządkowych, w przypadku osób bezdomnych - pomoc w uzyskaniu schronienia w placówce stacjonarnej lub pomoc w powrocie do poprzedniego miejsca zamieszkania).

W 2017r. pracownicy socjalni zaangażowani byli w prowadzenie pracy socjalnej z 11 rodzinami (31 osób) poszkodowanymi w pożarze budynku wielorodzinnego „Willa Jolancin” przy ul. Charci Skok oraz budynku przy ul. Wylot, który miał miejsce w 2016r. Długotrwałe wsparcie w poszukiwaniach lokali tymczasowych oraz mieszkań do wynajęcia, organizacja sprzętów, ubrań i żywności. Pomoc w odzyskiwaniu dokumentów. Zakupy sprzętów domowych, organizacja transportu. Umożliwienie skorzystania z terapii psychologicznej dla chętnych. Monitorowanie sytuacji ww. rodzin oraz współpraca z instytucjami i organizacjami. Efektem tych działań było zorganizowanie dla wszystkich rodzin mieszkań pod wynajem oraz niezbędnego wyposażenia. Ponadto w roku 2017 w 14 przypadkach na prośbę Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w trudnych sprawach mieszkaniowych, pracownicy socjalni towarzyszyli mieszkańcom Milanówka podczas wykonywania wizji mieszkaniowych oraz eksmisji z mieszkania. Jednocześnie w celu ustalenia spójnego planu pomocy mieszkaniowej, w tych sprawach współpracowano w powoływanych zespołach roboczych (w roku 2017 odbyły się dwukrotnie spotkania takiego zespołu)

- **na rzecz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu** realizowano projekt socjalny „*Sami Swoim - wirtualny bank pomocy rzeczowej*” powstał z myślą o potrzebujących mieszkańców Milanówka. Podjęto próbę wyeliminowania braków w zakresie wyposażenia gospodarstw domowych w niezbędne sprzęty, a tym samym poprawę jakości życia wielu osób. Nie udało się stworzyć aktywnej strony internetowej, gdzie miały pojawiać się zakładki o przedmiotach potrzebnych i oferowanych. W związku z jej brakiem informacja o projekcie pojawiła się w Biuletynie oraz na stronie internetowej Ośrodka Pomocy Społecznej. Zgłoszenia o osobach chcących nieodpłatnie przekazać rzeczy otrzymywaliśmy drogą telefoniczną, mailową, osobiście a osoby potrzebujące zgłaszały się same lub wskazywali je pracownicy socjalni. W okresie od sierpnia do grudnia 2017 roku pomocą rzeczową objęto 14 osób, które otrzymały meble, sprzęt rehabilitacyjny, AGD, RTV. Jedna rodzina, która w pożarze straciła cały dobytek otrzymała meble, lodówkę, kuchenkę gazową, telewizor. Cieszy aktywna postawa i zaangażowanie mieszkańców, którzy przekazywali różne rzeczy. Nie wszystkie zgłoszone przedmioty udało się zagospodarować ze względu na problemy logistyczne, zbyt duże gabaryty albo bardzo krótki czas na zorganizowanie transportu. W sprawozdaniu nie uwzględniliśmy dużych ilości ubrań, obuwia i zabawek, które mieszkańcy Milanówka przynosili do Ośrodka i wszystkie zostały zagospodarowane. Częściowo udało się uzupełnić niedostatki w wyposażeniu gospodarstw domowych, dodatkowo zrealizowano cel ekologiczny, przedmioty uzyskiwały drugie życie i mogły służyć innym a nie trafiać do kosza.
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku w ramach rozszerzenia **działań wolontarystycznych** rozpoczął w czerwcu 2017 roku realizację **projektu socjalnego p.n. „Sąsiedzie! Otwórz drzwi sąsiadowi!”**. Czas realizacji w/w Projektu jest przewidziany od czerwca 2017 roku do grudnia 2018 roku. Wolontariat wg definicji Centrum Wolontariatu to „bezpłatne, świadome, dobrowolne działanie na rzecz innych wykraczające poza więzi rodzinno - koleżeńsko – przyjacielskie”. Ośrodek Pomocy Społecznej to miejsce,

gdzie w sposób naturalny spotykają się osoby potrzebujące pomocy z osobami, które chcą pomagać. Wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku ma na celu rozszerzenie wachlarza pomocy udzielanej potrzebującym bez ponoszenia nakładów finansowych. Wolontariusze, którzy chcą podejmować działania społeczne w instytucjach pomocy społecznej mają – niespotykaną w innych organizacjach – możliwość szerokiego pola do działania. Mogą zajmować się dziećmi, seniorami, osobami niepełnosprawnymi. Mogą podejmować pracę z grupą osób, a także indywidualnie, mogą także włączać się w organizację imprez okolicznościowych. Pierwszym etapem wprowadzania Projektu w struktury OPS: było nawiązanie kontaktu z Centrum Wolontariatu w Warszawie, Fundacją Agory, inicjatorem działań „Po starej znajomości - pomóż swoim rodzicom”, Fundacją Hospicyjną w Gdańsku i przeszkolenie koordynatora. W ramach działań Projektowych świadczona była:

- pomoc dzieciom i młodzieży w odrabianiu lekcji, ewentualnie nadrabianiu zaległości szkolnych – Placówce Wsparcia Dziennego - Środowiskowym Klubie Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin w Milanówku, na ul. Skraju 2, ul. Szkolna 12 .
- pomoc dzieciom i młodzieży w odrabianiu lekcji i nauce w ich środowisku domowym.

Rezultatem pierwszego etapu prac było rozpoczęcie działań promocji projektu:

- przygotowanie informacji promocyjnych,
- informacji na stronę internetową OPS Milanówek,
- zainicjowanie współpracy pomiędzy szkołami a Ośrodkiem w zakresie wprowadzania wolontariatu.
- prowadzenie kampanii na rzecz pracy wolontarystycznej,
- przygotowanie plakatu,
- przygotowanie informacji do biuletynu
- opracowanie dokumentów dotyczących realizacji projektu
- podpisywanie porozumień z wolontariuszami. W ramach realizacji Projektu pn. „Sąsiedzie, otwórz drzwi sąsiadowi” w 2017 roku podpisanych zostało w tut. Ośrodku 5 porozumień o wykonywanie świadczeń wolontarystycznych.

Wolontariat oddziałuje na osoby potrzebujące pomocy, przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu. Propaguje na terenie Miasta Milanówka postawy aktywne, włącza w życie społeczności lokalnej. Reasumując powyższe, mamy nadzieję, iż nasze najważniejsze cele chociaż po części zostały osiągnięte tzn. że między innymi wizerunek Ośrodka Pomocy Społecznej uległ zmianie i nie jest kojarzony jedynie z udzielaniem pomocy osobom najuboższym. Dzięki wolontariuszom rozszerzony został zakres świadczeń oferowanych przez Ośrodek. Stali się oni ważnym uzupełnieniem działań pracownika socjalnego.

- **na rzecz poprawy funkcjonowania rodziny i prowadzenia gospodarstwa domowego** (działania wspierające, edukację, poradnictwo w obszarze opieki i wychowania dzieci, w tym pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi, działania w obszarze pomocy w rozwiązywaniu i łagodzeniu konfliktów rodzinnych, wsparcia dla osób doznających przemocy, udzielanie informacji o poradnictwie specjalistycznym i motywowanie do skorzystania z grup pomocowych, pomoc w zakresie uzyskania miejsca w placówce interwencji kryzysowej lub domu samotnej matki.)

Z pomocy w wyżej wymienionych formach skorzystało w 2017r. 185 rodzin z dziećmi. Praca socjalna odbywała się w większości metodą indywidualnych przypadków. Jednocześnie prowadzona była praca metodą grupową poprzez prowadzenie przez pracownika socjalnego z psychologiem warsztatów wychowawczych „Szkoła dla Rodziców”, w których uczestniczyło 10 rodziców. W 76 rodzinach zdiagnozowano problem w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej. Z rodzinami tymi podjęto szczególne działania (poradnictwo, motywowanie, wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych, objęcie asystenturą rodziny – 15 rodzin, współpraca z pedagogami, kuratorami). Efekty prowadzenia pracy socjalnej z rodzinami przejawiającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej:

- wzrost wiedzy nt. prawidłowych metod wychowawczych,
- wzmocnienie bądź nabycie umiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego w zakresie przestrzegania higieny, prawidłowego żywienia i gospodarowania budżetem, organizowania przestrzeni w domu, właściwego podziału obowiązków w rodzinie
- wzrost lub nabycie wiedzy na temat problemów i potrzeb rozwojowych dzieci
- mała ilość dzieci z rodzin objętych wsparciem Ośrodka umieszczonych w pieczy zastępczej (4 dzieci z 3 rodzin).
- **na rzecz osób pozostających bez pracy w okresie od maja do grudnia 2017r. realizowano projekt socjalny pn. „Przygotowani”.** Działania zaproponowane w projekcie miały na celu pomoc w oszacowaniu swoich możliwości, oraz zdobyciu i utrwaleniu wiedzy na temat samodzielnego, aktywnego poruszania się po rynku

pracy. Uczestnik Klubu mógł skorzystać m.in. z pomocy w przygotowaniu dokumentów aplikacyjnych, pomocy psychologicznej, zajęć coachingowych oraz zajęć grupowych, w zakresie kształtowania aktywnych postaw na rynku pracy. W projekcie wzięło udział 5 osób, a prowadzone działania miały na celu aktywizację psychospołeczna i zawodowa osób bezrobotnych korzystających ze wsparcia OPS. Ponadto udzielano pomocy w podjęciu zatrudnienia, wzmocnieniu oraz stworzeniu warunków sprzyjających odzyskaniu zdolności do funkcjonowania osób bezrobotnych na rynku pracy, prowadzono działania edukacyjne, wspierające i motywujące skoncentrowane na dążeniu do zmiany postaw klientów wobec własnego bezrobocia, zdobycia zdolności adaptacyjnych w środowisku pracy i sąsiedzkim, wzrostu własnych umiejętności zawodowych i interpersonalnych, rozwoju aspiracji i konkretyzacji planów życiowych, poprawy funkcjonowania psychospołecznego w tym wzrostu samooceny, samodzielności w rozwiązywaniu własnych problemów, wzrostu odpowiedzialności za własne życie, pomoc w dotarciu do instytucji i organizacji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania bezrobociu.

W 2017 roku z pomocy finansowej Ośrodka korzystało 121 rodzin, w których występował problem bezrobocia. W ramach pracy socjalnej na rzecz osób bezrobotnych pracownicy socjalni tutaj Ośrodka współpracowali z Powiatowym Urzędem Pracy w Grodzisku Mazowieckim w zakresie pozyskiwania ofert pracy dla klientów Ośrodka oraz kierowania osób bezrobotnych do udziału w pracach społecznie użytecznych, w których w 2017 roku udział wzięło łącznie 10 osób. Pracownicy socjalni Ośrodka motywowali klientów pozostających bez pracy do stworzenia warunków sprzyjających powrotowi na rynek pracy. Działania miały na celu również zmiany postaw klientów wobec własnego bezrobocia oraz pomoc w zdobyciu zdolności adaptacyjnych w ewentualnym środowisku pracy, a także motywowanie do wzrostu własnych umiejętności zawodowych. W przypadku 9 rodzin z występującym problemem bezrobocia ze względu na podjęcie pracy przez ich członków, usamodzielniało się i w chwili obecnej nie korzysta ze wsparcia Ośrodka;

- **na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych** w roku 2017 prowadzono pracę socjalną w wymiarze indywidualnym oraz grupowym z wykorzystaniem projektu socjalnego.

Projekt socjalny pn. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora” skierowany do mieszkańców Milanówka powyżej 60 – tego roku życia. W ofercie projektu prowadzone były zajęcia dydaktyczne (nauka języka angielskiego), zajęcia ruchowe (ćwiczenia ogólnorozwojowe oraz na zdrowy kręgosłup) oraz aktywizacja i integracja (wigilia, wycieczka).

Zajęcia dydaktyczne. Odbyły się 33 spotkania w zakresie nauki języka angielskiego (3 grupy zajęciowe), w których uczestniczyło 17 seniorów. Zajęcia te prowadził pracownik socjalny. Podczas spotkań językowych Seniorzy mieli możliwość nauki języka angielskiego (poziom podstawowy oraz 2 grupy średnio zaawansowane). Wszystkie zajęcia w grupach były prowadzone w oparciu o materiały dobrane w taki sposób, aby Seniorzy mogli identyfikować się z poruszanymi zagadnieniami, a nawet decydować o ich przydatności. Tempo realizacji materiału zależało od możliwości grupy, a atrakcyjność zajęć podnosiło wykorzystywanie pomocy naukowych (zaadaptowane teksty, nagrania audio, etc.). Ogromne znaczenia miała również zyczliwa atmosfera panująca na zajęciach; chęć uczenia się dla własnej przyjemności i płynące z nauki korzyści były najlepszą motywacją, a brak presji egzaminacyjnej sprzyjał współpracy i umożliwiał bezstresowe podejście do uczenia się.

Zajęcia ruchowe. Odbyło się 65 spotkań z zakresu rozwoju ruchowego (3 razy w tygodniu po 2 godziny zajęciowe, łącznie 4 grupy ćwiczeniowe), w których udział wzięło 68 seniorów. Zajęcia ruchowe dla seniorów prowadzone były w przyjaznej, miłej atmosferze pod okiem wykwalifikowanej rehabilitantki. Poziom i zakres ćwiczeń uzależniony był od stanu zdrowia oraz samopoczucia uczestników. Zajęcia obejmowały min.: ćwiczenia wzmacniające kręgosłup, ćwiczenia wzmacniające wszystkie mięśnie, ćwiczenia. Zajęcia te cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród milanowskich Seniorów.

Aktywizacja i integracja. W ramach projektu socjalnego pn. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora” zorganizowano spotkanie wigilijne, w którym uczestniczyło 50 uczestników projektu oraz władze Miasta Milanówka.

Milanowscy Seniorzy wzięli także udział w wycieczce edukacyjno-integracyjnej do Fabryki Bombek w Piotrkowie Trybunalskim. Udział w wycieczce wzięło 41 uczestników projektu socjalnego.

Poradnictwo socjalne. Seniorzy uczestniczący w grupie wsparcia pozostawali w stałym kontakcie z pracownikiem socjalnym, który udzielał porad o uprawnieniach związanych m.in. z niepełnosprawnością.

Rezultaty pracy socjalnej z Seniorami i osobami niepełnosprawnymi:

- dostęp do miejsc przyjaznych Seniorom,
- zwiększenie dostępu do zajęć ruchowych i językowych dla Seniorów na terenie gminy Milanówek,
- poprawa kondycji fizycznej osób uczestniczących w zajęciach ruchowych,
- poprawa aktywności intelektualnej osób uczestniczących w zajęciach językowych,

- zwiększenie zaangażowania Seniorów w podejmowaniu różnych form aktywności,
- rozwój kontaktów społecznych wśród osób 60+,
- zwiększenie świadomości i aktywności społecznej uczestników grupy
- poprawa funkcjonowania społecznego poprzez udzielanie poradnictwa socjalnego,
- poprawa jakości życia seniorów na terenie gminy Milanówek.

Łącznie z zajęć skierowanych do seniorów skorzystało 85 mieszkańców Milanówka powyżej 60 roku życia.

"Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora"

Zdjęcie. „Milanowska Szkoła Aktywnego Seniora”

Program pn. „Ogólnopolska Karta Seniora”. Inicjatywę wprowadzenia ogólnopolskiej Karty Seniora uruchomiła Milanowska Rada Seniorów, która na wdrożenie programu uzyskała pozytywną opinię Komisji Zdrowia i Pomocy Społecznej Rady Miasta Milanówka. Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku podjął się koordynowania programu i w dniu 23 października 2017r. Gmina Milanówek zawarła porozumienie o partnerstwie wprowadzające na terenie Milanówka Program „Ogólnopolska Karta Seniora”. Program przeznaczony jest dla seniorów powyżej 60-go roku życia, posiadających obywatelstwo polskie, którzy dzięki Kartce mogą korzystać z ofert przygotowanych przez partnerów w całej Polsce. Organizatorem programu jest stowarzyszenie MANKO, wydawca magazynu „Głos Seniora”. Ogólnopolska Karta Seniora uprawnia do korzystania z ulg, zniżek lub innych uprawnień oferowanych przez podmioty prywatne i firmy. Każdy senior, który skończył 60 lat może bezpłatnie wyrobić własną kartę seniora. Niniejsza karta wydawana jest bezterminowo. Podstawą wydania karty jest wypełnienie formularza zgłoszeniowego. Formularz można pobrać ze strony internetowej http://www.glosseniora.pl/uploads/extra_files//58eb84fe6b9b1.pdf lub zgłosić się z dokumentem tożsamości i wypełnić formularz, który jest do pobrania w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku. W roku 2017 Ogólnopolską Kartę Seniora odebrało 58 osób.

Projekt socjalny pn. „Planowanie budżetu domowego przez osoby niepełnosprawne” był skierowany do osób z zaburzeniami psychicznymi. W projekcie uczestniczyło 7 osób, ale z jedną osobą prowadzono indywidualny trening budżetowy, mający na celu ustalenie stałych wydatków i potrzeb oraz ich priorytetowania. Podczas zajęć uczestniczka nauczyła się planowania budżetu i kontrolowania swoich wydatków oraz panowania nad kompulsywnymi i nieprzemyślanymi zakupami. Zarówno w trakcie trwania projektu, jak i po jego zakończeniu uczestniczka została objęta specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi gdzie pod opieką terapeuty kontynuowała treningi i naukę gospodarowania budżetem.

Reasumując: Świadczenie pracy socjalnej wymaga od pracowników socjalnych specjalistycznej wiedzy z wielu dziedzin: socjologii, psychologii, pedagogiki a także sięgania do źródeł wiedzy prawniczej i lekarskiej. Jednocześnie należy podkreślić, że praca socjalna jest źródłem satysfakcji zawodowej pracowników socjalnych, ale również z uwagi na jej trud i to, że jest najbardziej niewymiernym elementem podejmowanych działań wobec osób i rodzin korzystających ze wsparcia Ośrodka, trudności w natychmiastowym oszacowaniu efektów jej stosowania, wynikające z długofalowości działań, złożoności problemów i dysfunkcji osoby/rodziny oraz zdarzających się powrotów do dysfunkcji, bywa przyczyną wypalenia zawodowego pracowników socjalnych. Wówczas, skuteczność prowadzonej pracy socjalnej bywa znikoma. Sytuacja taka wymaga od pracodawcy (zgodnie z ustawą o pomocy społecznej) zapewnienia pracownikowi socjalnemu możliwości uczestniczenia w szkoleniach i doskonaleniu umiejętności oraz superwizji.

5.7. Kontrakty socjalne

W celu rozwinięcia i wzmocnienia aktywności i samodzielności osób i rodzin oraz poprawy ich funkcjonowania w środowisku społecznym, pracownicy socjalni świadczą pracę socjalną wykorzystując ustawowe narzędzie jakim jest kontrakt socjalny.

W ramach prowadzonej pracy socjalnej z rodziną i klientem pracownicy socjalni w 2017r. zawarli 15 kontraktów socjalnych ukierunkowanych na wzmocnienie potencjału i aktywności klienta w celu rozwiązania problemów, poprawy trudnej sytuacji i usamodzielnienia klienta.

5.8. Interwencje w sprawach bezdomnych

W okresie zimowym w szczególności w czasie występowania i nasilenia minusowych temperatur pracownicy socjalni dokonują kontroli miejsc, gdzie mogą przebywać osoby bezdomne. Wspólnie z pracownikami Straży Miejskiej w 2017r. przeprowadzono 4 interwencje wobec osób bezdomnych. W czasie realizacji tego zadania udzielono pomocy rzeczowej, materialnej i w formie pracy socjalnej 10 osobom bezdomnym. W roku 2017 zapewniano schronienie 8 osobom bezdomnym w Schronisku dla Osób Bezdomnych MARKOT w Orzyszewie. W roku 2017 łączne koszty poniesione przez Gminę Milanówek na zapewnienie schronienia osobom bezdomnym wyniosły 52 940,00zł.

5.9. Wywiady środowiskowe

Głównym narzędziem pracy pracownika socjalnego jest rodzinny wywiad środowiskowy. Pracownicy socjalni oprócz wywiadów środowiskowych w celu udzielenia pomocy przeprowadzają także wywiady na potrzeby innych placówek pomocowych i instytucji w celu oceny sytuacji osoby lub rodziny oraz wykonują szereg różnych prac i działań w ramach swoich zadań i obowiązków. W 2017r. przeprowadzono 1420 wywiadów środowiskowych.

5.9.1. Poradnictwo specjalistyczne (terapeutyczne, psychologiczne, prawne)

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne, rodzinne/ terapeutyczne jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów. Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii. Poradnictwo rodzinne/terapeutyczne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną w tym problemy opiekuńczo-wychowawcze lub problemy związane z przemocą i uzależnieniem.

Tabela 6. Poradnictwo specjalistyczne w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2017r.

L.p.	NAZWA DANYCH	PORADY TEREPEUTY UZALEŻNIENI	PORADY PSYCHOLOGA	PORADY PSYCH. DZIECIECEGO	PORADY PRAWNE	SUMA
1.	Liczba klientów (OGÓLEM)	223	484	541	271	1.519
a)	pierwszy kontakt	47	81	123	128	379
b)	kolejny kontakt	176	403	418	143	1.140
c)	dorośli	216	483	259	270	1.228
d)	dzieci	7	1	282	1	291
2.	FORMA KONSULTACJI					
a)	konsultacje telefoniczne	4	6	11	5	26
b)	kontakt osobisty	219	478	530	266	1.493
3.	STRUKTURA OSÓB KORZYSTAJĄCYCH Z PORADNICTWA W 2017 R.					
a)	osoba pełnosprawna	223	455	540	212	1430
b)	osoba niepełnosprawna	0	29	1	59	89
3.1.	PLEĆ					
a)	Kobieta	141	427	345	178	1091
b)	Mężczyzna	82	57	196	93	428
3.2.	WIEK					
a)	>13	0	0	170	0	170
b)	14-18	7	1	111	1	120
c)	19-45	112	215	179	133	639
d)	46-59	78	124	71	59	332
e)	60+	26	144	10	78	258
3.3.	WYKSZTAŁCENIE					
a)	podstawowe	17	7	292	15	331
b)	średnie	85	187	116	138	526
c)	zawodowe	49	89	10	55	203
d)	wyższe	72	201	123	63	459

3.4.	STAN CYWILNY					
a)	panna	7	17	143	7	174
b)	kawaler	28	1	133	7	169
c)	wolny	50	131	42	98	321
d)	żonaty	21	38	40	43	142
e)	mężatka	79	201	128	89	497
f)	w związku nieformalnym	38	96	55	27	216
4.	PRZEDMIOT KONSULTACJI /PORADNICTWA (rodzaje problemów)					
a)	Sprawy dot. przemocy (ofiara)	1	286	59	26	372
b)	Sprawy dot. przemocy (sprawca)	1	6	20	3	30
c)	interwencja kryzysowa	5	100	16	0	121
d)	problemy prawne (z przemocą)	0	8	22	52	82
e)	osoba nadużywająca alkoholu	94	9	17	2	122
f)	członek rodziny nadużywającej alkohol	106	41	31	9	187
g)	Dorośle dzieci alkoholików (DDA)	38	7	1	0	46
h)	Sprawy dot. narkotyków	34	7	4	1	46
i)	problemy prawne (z uzależnieniami)	0	0	9	38	47
j)	Inne problemy- sytuacje kryzysowe (bez problemu przemocy/alkoholu)	2	26	1	148	177
9.	Konsultacje wychowawcze dla rodziców	0	23	235	0	258
10.	Konsultacje psychologiczne dla dzieci i młodzieży	0	0	256	0	256
11.	Mediacje rodzinne	0	15	0	3	18
13.	Liczba godzin dyżurów zrealizowanych przez konsultantów	160h	518h	609 h	222 h	1.509 h
14.	Liczba sporządzonych kart konsultacji	223	471	420	268	1.382

Źródło. Dane Ośrodka Pomocy Społecznej

W roku 2017 z poradnictwa specjalistycznego skorzystało 1519 mieszkańców Milanówka.

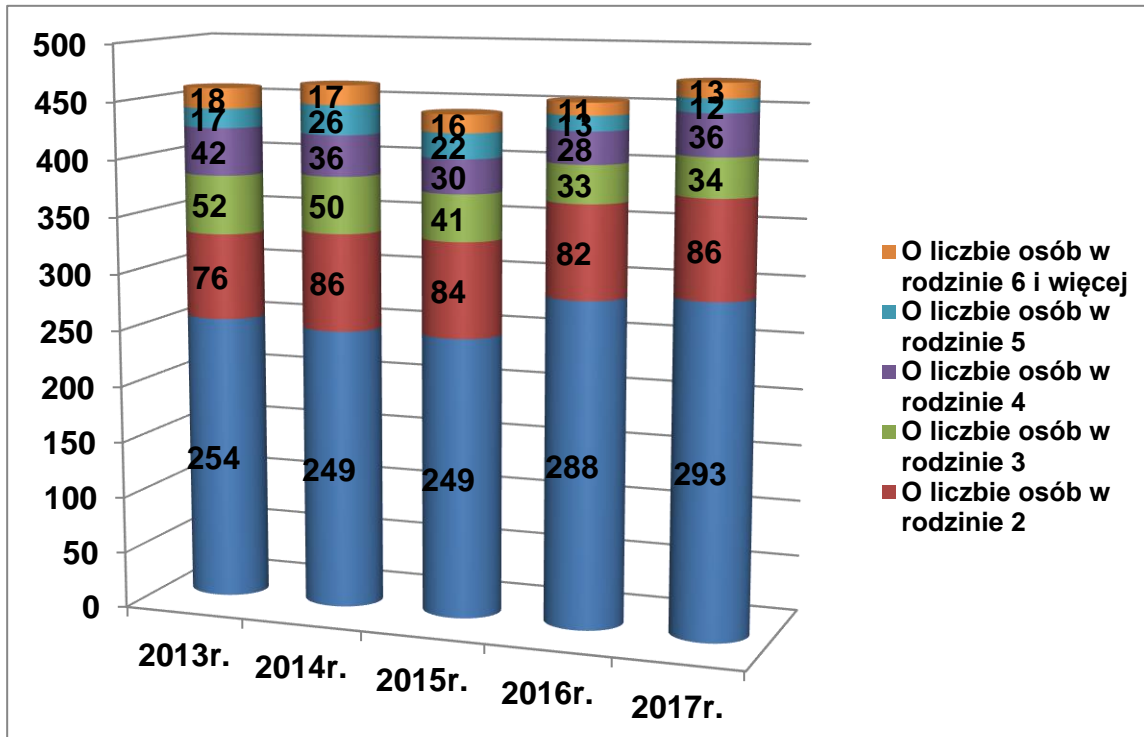
5.9.2. Charakterystyka świadczeniobiorców

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2017 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 474 rodziny, w których łącznie było 856 osób, co stanowiło 5,37% ogółu mieszkańców Milanówka tj. 15.941 osób.

Wśród osób korzystających z pomocy 87 to osoby, które zgłosiły się w 2017 r. do Ośrodka po raz pierwszy lub nie korzystały z pomocy w okresie dwóch ostatnich lat.

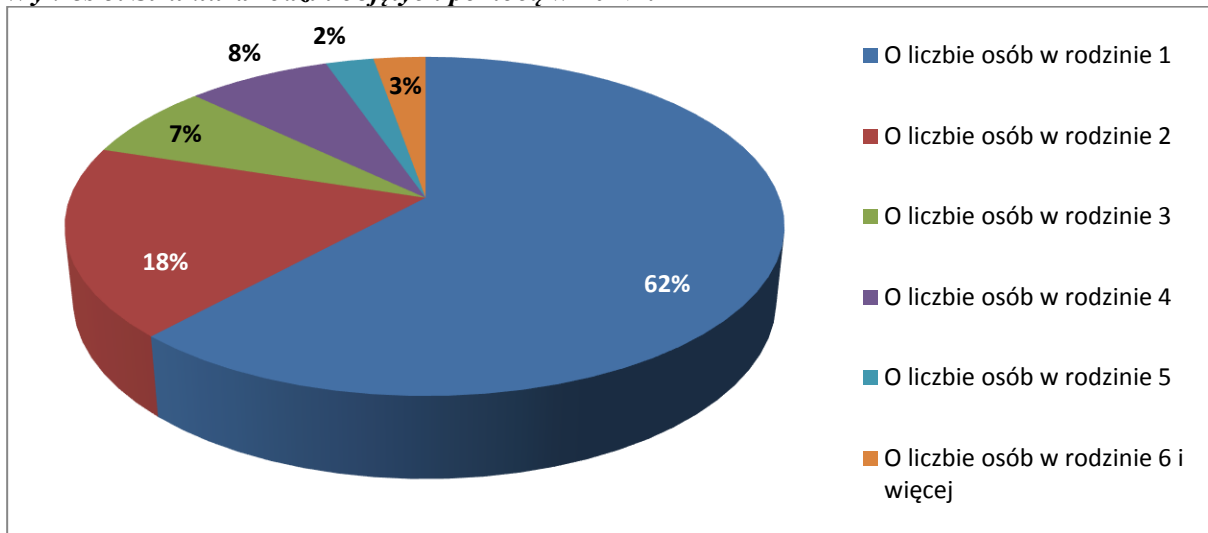
Największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (293 osoby). Strukturę rodzin obrazują poniższe wykresy,

Wykres 6. Struktura rodzin objętych pomocą w latach 2013 – 2017 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MPiPS

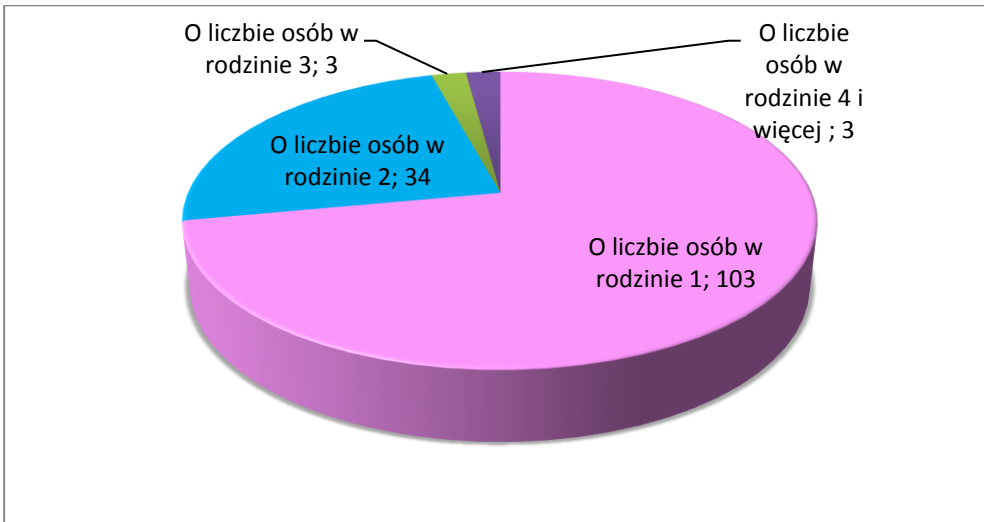
Wykres 5. Struktura rodzin objętych pomocą w 2017r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS

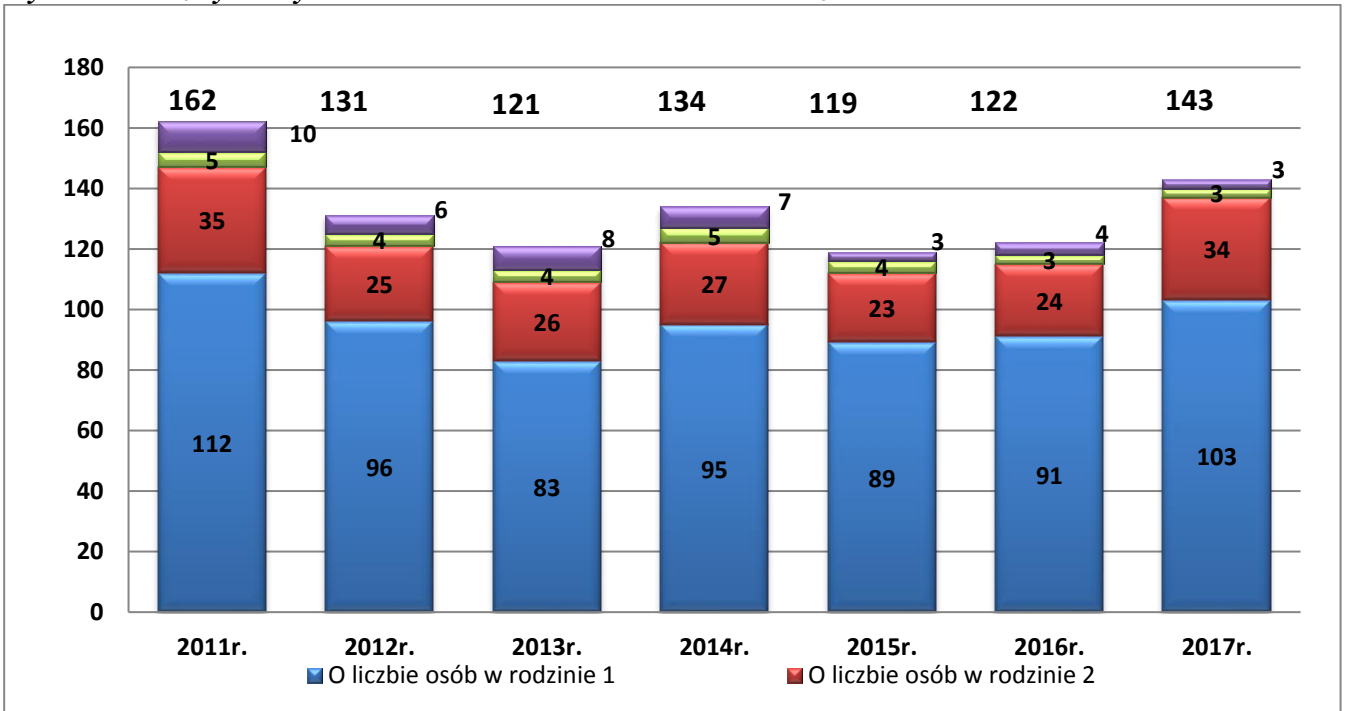
Rodziny emerytów i rencistów korzystające z pomocy społecznej w 2017r.

Wykres 8. Emeryci i renciści korzystający ze wsparcia w 2017r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Wykres 7. Rodziny emerytów i rencistów w latach 2012 – 2016 w liczbach

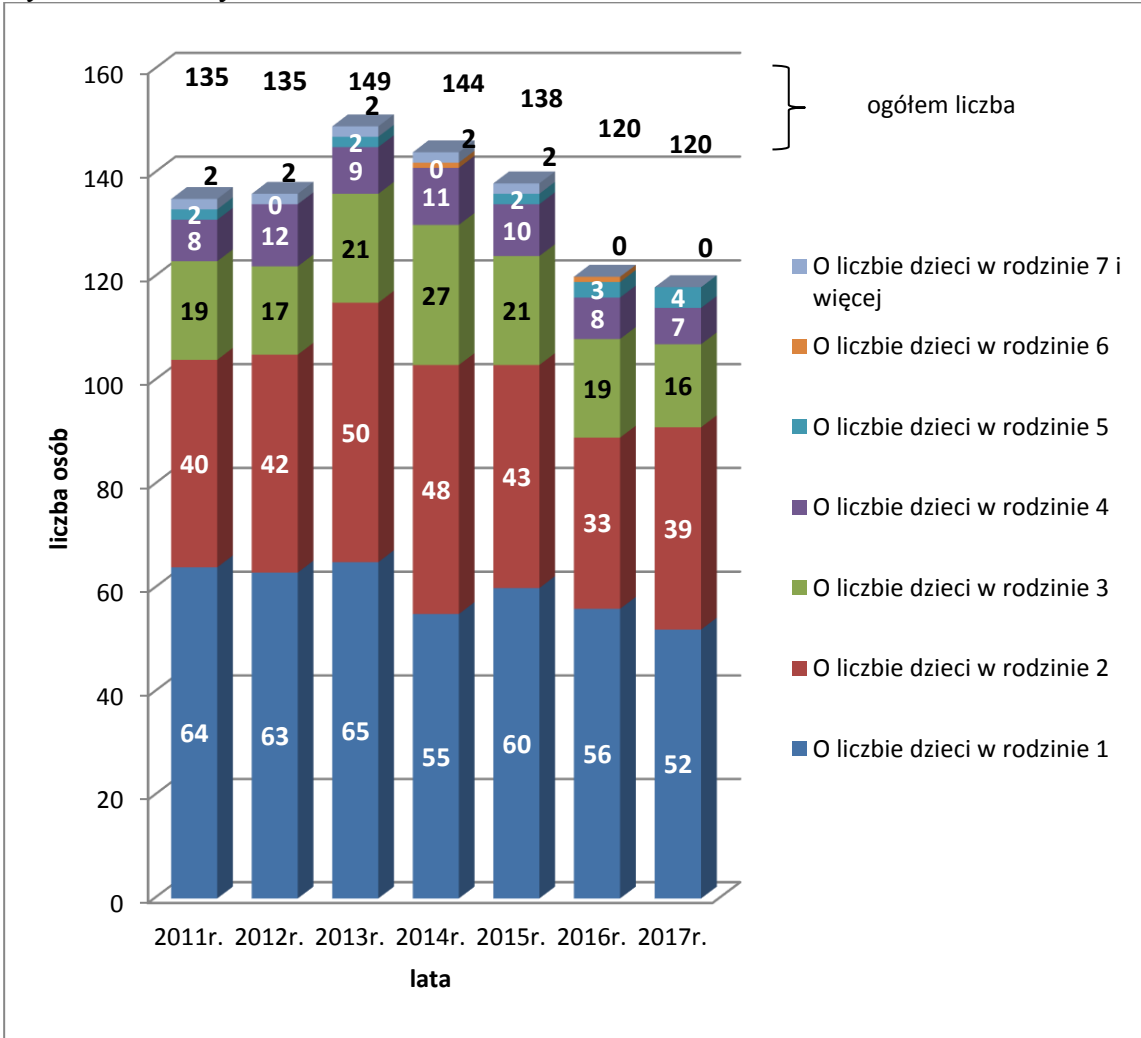
Źródło: sprawozdanie MPiPS

W 2017 roku 143 rodziny emerytów i rencistów skorzystało z pomocy społecznej, w tym 103 osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe.

Rodziny z dziećmi objęte pomocą społeczną w 2017r.

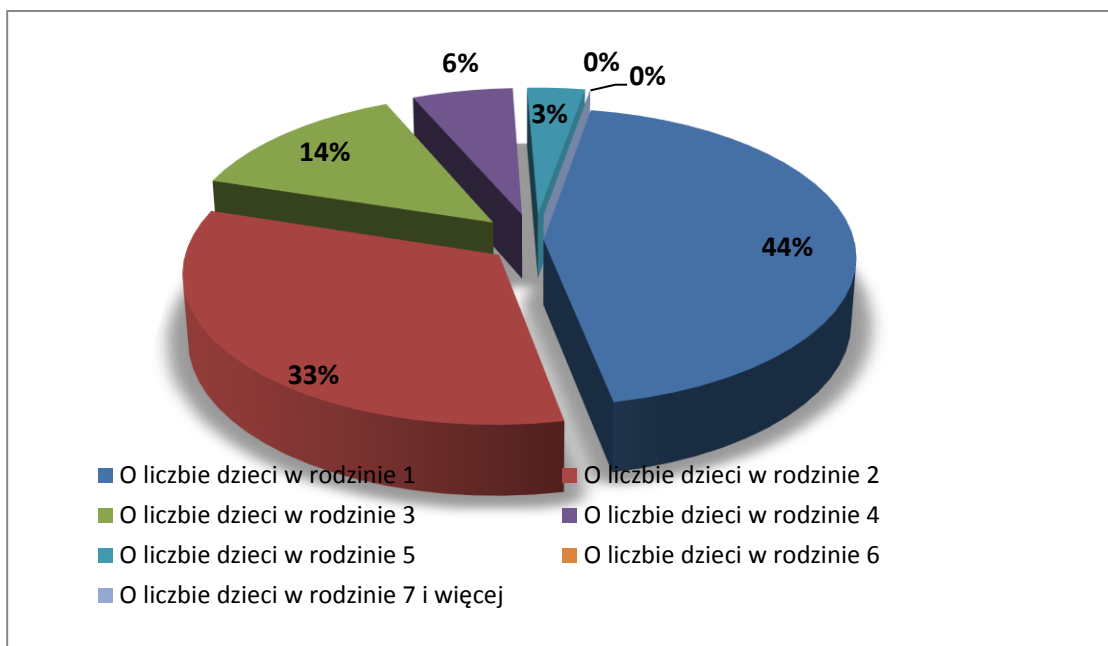
Poza grupą osób niepełnosprawnych oraz rodzin emerytów i rencistów kolejną dużą grupą osób wymagających wsparcia były rodziny z dziećmi. Wśród nich 35 rodzin to rodziny wielodzietne z liczbą dzieci 3 i więcej.

Wykres 9. Rodziny z dziećmi w latach 2011 – 2017 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MPiPS

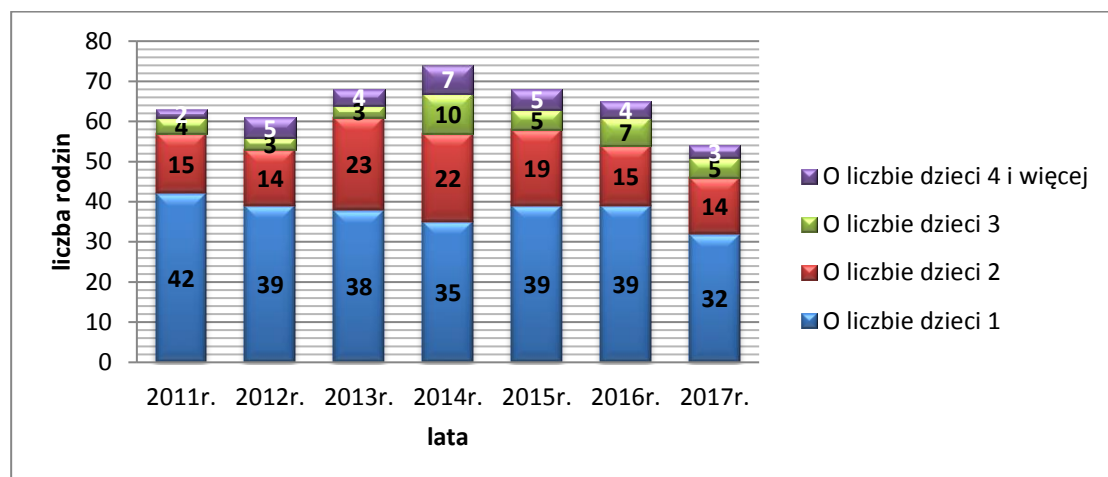
Wykres 10. Rodziny z dziećmi w 2017r.

Źródło: sprawozdanie MPiPS

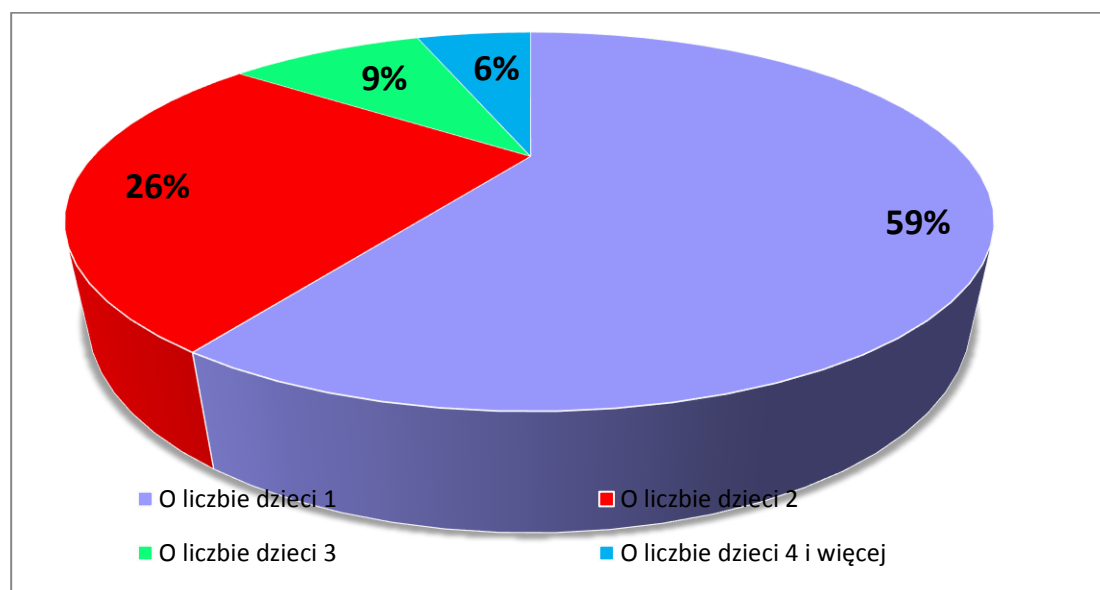
W ogólnej liczbie 172 rodzin z dziećmi 54 rodziny to rodziny niepełne. Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym na zakup węgla lub pomoc w opłaceniu rachunków za energię elektryczną, jak również wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup leków lub zakup żywności.

Wykres 11. Rodziny niepełne z dziećmi w latach 2011 – 2017 w liczbach

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Wykres 12. Rodziny niepełne w 2017r.

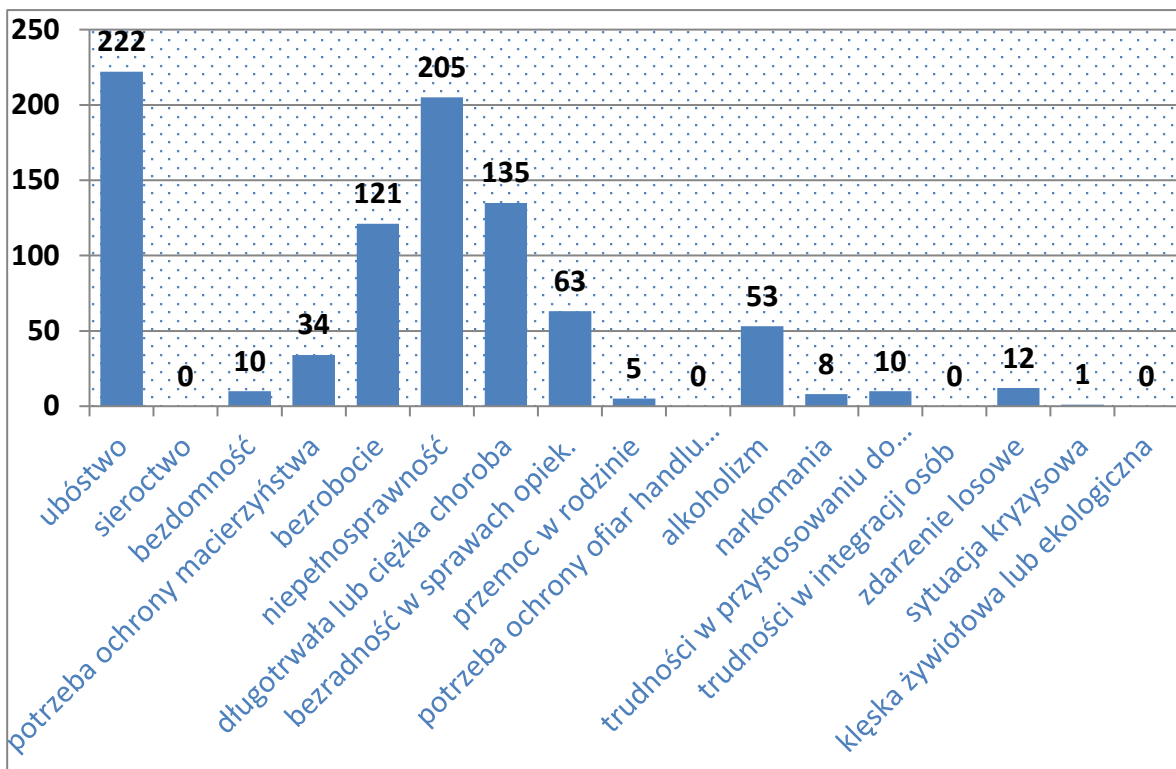
Źródło: sprawozdanie MPiPS

6. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje.

Wśród głównych powodów korzystania z pomocy społecznej w 2017r. dominującymi powodami były:

- Ubóstwo,
- Niepełnosprawność,
- Bezrobocie,
- Długotrwała choroba,
- Alkoholizm i narkomania,
- Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Wykres 13. Dysfunkcje w rodzinie w liczbach.

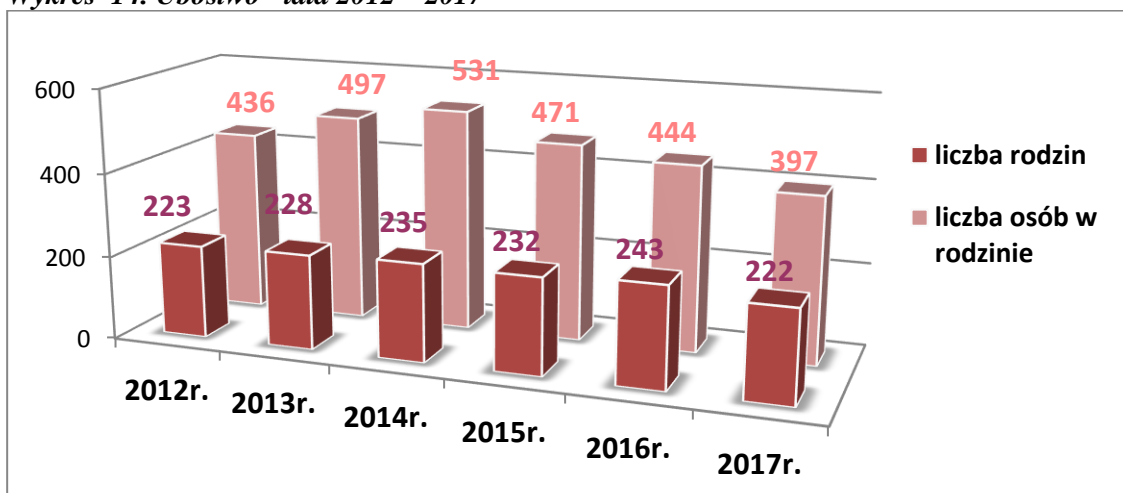

Źródło: sprawozdanie MPiPS

6.1. Ubóstwo.

W 2017 roku poza 12 przypadkami związanymi ze zdarzeniem losowym klientami pomocy społecznej były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody, łącznie z tego powodu pomagaliśmy 222 rodzinom. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej w 2017 roku wynosiło dla osoby samotnej 634 zł, dla osoby w rodzinie 514 zł. Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

Wykres 14. Ubóstwo - lata 2012 – 2017

Źródło: sprawozdanie MPiPS

6.2. Niepełnosprawność.

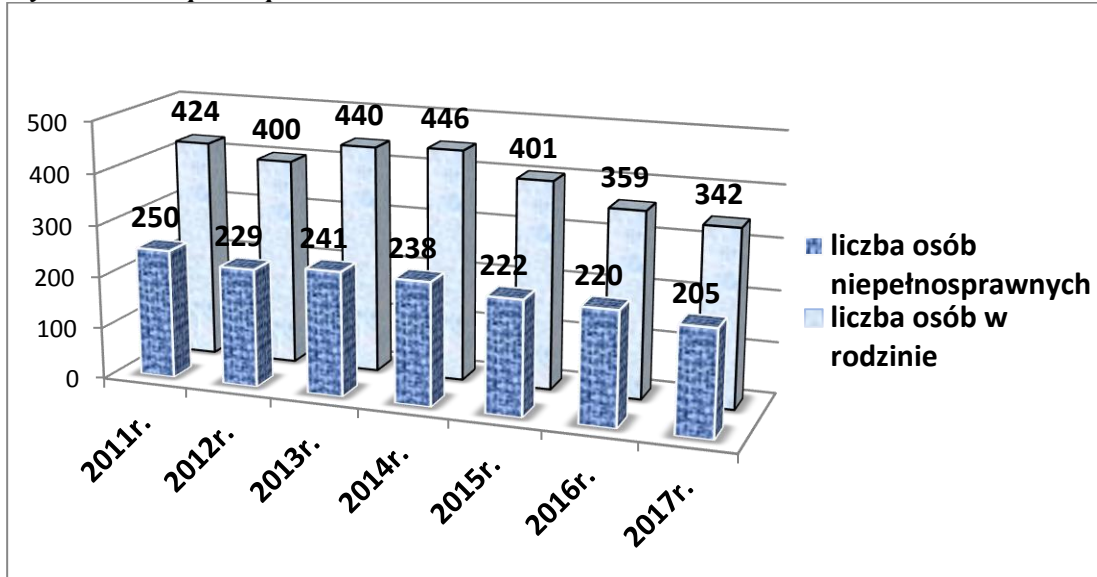
Wśród głównych przyczyn dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2017 roku ogółem 222 rodziny, w których są osoby niepełnosprawne.

Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2017 roku były kontynuowane działania mające na celu ograniczenie marnotrawienia środków.

Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

Wykres 15. Niepełnosprawność - lata 2011 - 2017

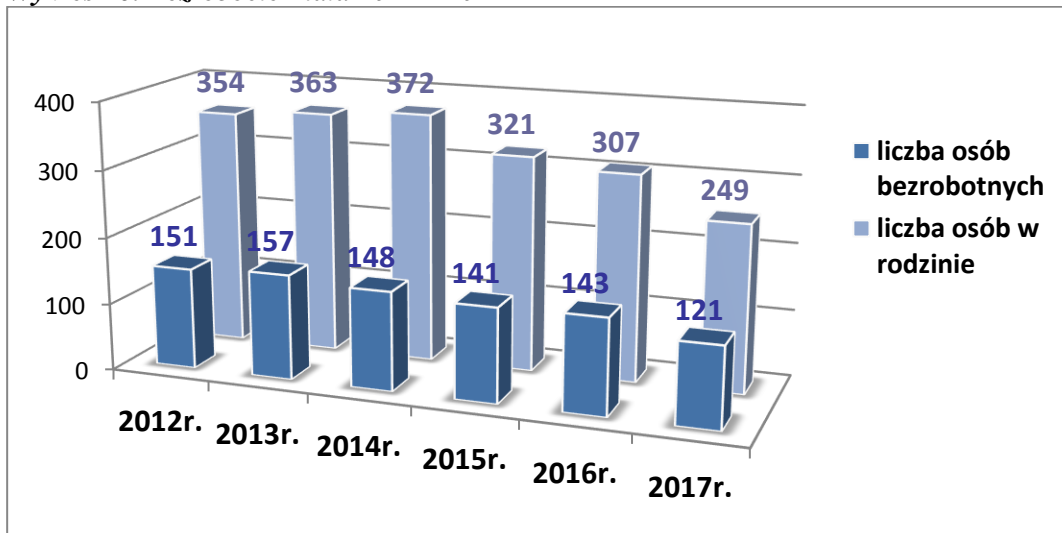

Źródło: sprawozdanie MPiPS

6.3. Bezrobocie.

Trzecią z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie. W celu aktywizacji osób bezrobotnych kontynuowano rozpoczęte w 2006 r. wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje Urząd Miasta Milanówka), osoba bezrobotna jest zobowiązana do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów (od 1 czerwca 2014 w wysokości 8,10 zł za godzinę). Łącznie w roku 2017 w pracach społecznie użytecznych uczestniczyło 10 osób bezrobotnych. Z powodu bezrobocia w roku 2017 udzielono pomocy 121 osobom.

Wykres 16. Bezrobocie - lata 2012 – 2017

Źródło: sprawozdanie MPiPS

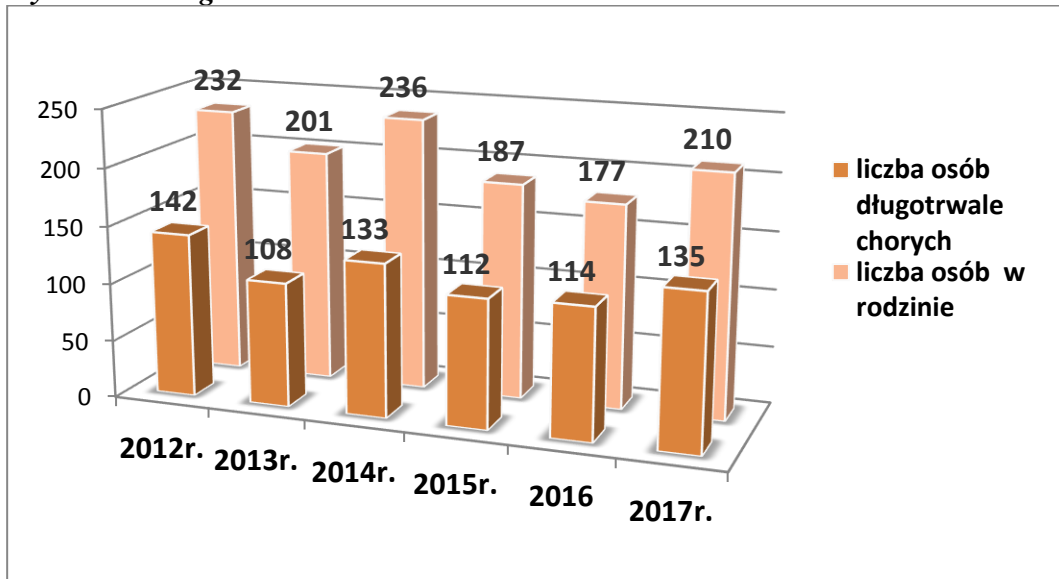
6.4. Długotrwała choroba.

Kolejną znaczącą grupą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są osoby długotrwale lub ciężko chore.

Z tej przyczyny w roku 2017 udzielono pomocy 135 osobom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej.

Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne lub rentowe.

Wykres 17. Długotrwała choroba- lata 2012 - 2017

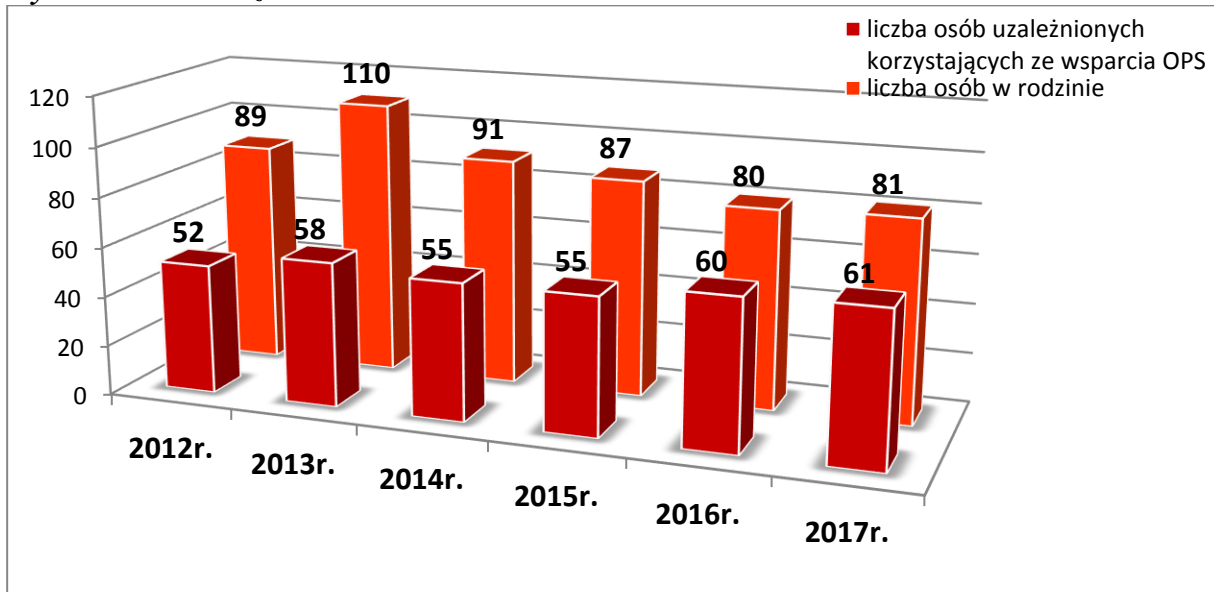
Źródło: sprawozdanie MPiPS

Ponadto osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej, wymagającym pomocy w codziennych czynnościach życiowych była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych, świadczonych przez opiekunki zatrudnione przez wykonawcę wyłonionego w drodze postępowania przetargowego na zakup usług. W roku 2017 usługi opiekuńcze były świadczone dla 63 osób, a specjalistyczne usługi opiekuńcze dla 5 osób z zaburzeniami psychicznymi.

Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania były przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie w roku 2017 gmina monitorowała pobyt w domu pomocy społecznej 23 swoich mieszkańców.

6.5. Alkoholizm i narkomania. Wśród klientów ośrodka w 2017 roku problemy alkoholowe występowały w 53 rodzinach. Natomiast problemy związane z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 8 rodzinach korzystających ze świadczeń.

Wykres 18. Alkoholizm i narkomania - lata 2012 - 2017

Źródło: sprawozdanie MPiPS

Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najliczniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdefiniowana w 4 rodzinach, są one objęte nadzorem kuratorskim.

Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2017 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenia jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepu lub zapewnienia gorącego posiłku.

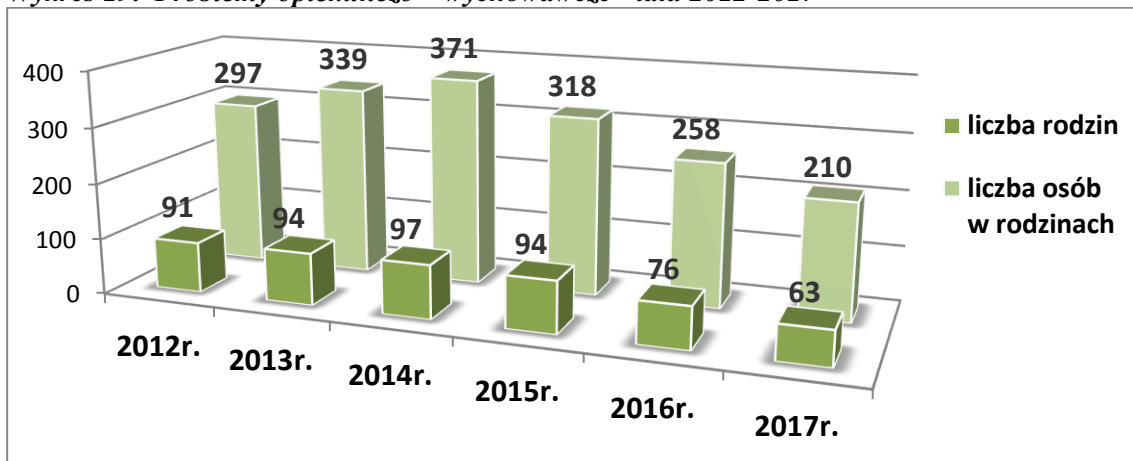
W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni wnioskują o wszczęcie procedury przymusowego leczenia.

Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie miasta jest widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy. W związku z powyższym ważnym jest prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec dzieci i młodzieży.

6.6. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Pomoc dla rodzin, w których występował problem bezradności opiekuńczo-wychowawczej była udzielana w 2017 roku dość często i dotyczyła 63 rodzin, w których pozostawało 210 osób.

Wykres 19. Problemy opiekuńczo – wychowawcze - lata 2012-2017

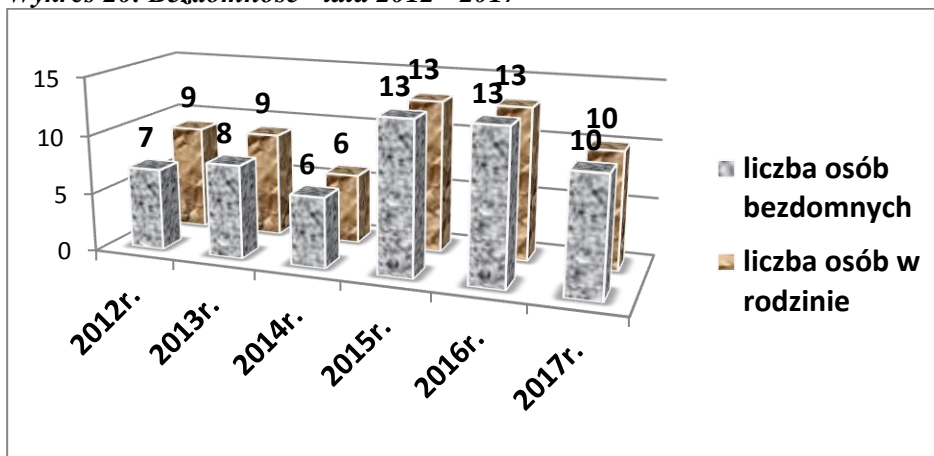
Źródło: sprawozdanie MPiPS

Większość rodzin korzystających z pomocy społecznej, to rodziny z dziećmi i korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie trudna, gdyż w rodzinach występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają. W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci i członków tych rodzin.

6.7. Bezdomność.

W skali miasta Milanówka problem bezdomności nie dotyczy dużej grupy osób, w ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 10 osobom. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego.

Wykres 20. Bezdomność - lata 2012 - 2017

Źródło: sprawozdanie MPiPS

7. Inne formy pomocy na rzecz dziecka i rodziny.

7.1. Świadczenia rodzinne i pielęgnacyjne

Realizacja ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2016r. poz. 1518 ze zm.) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie następujących świadczeń: zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych oraz świadczenia pielęgnacyjne, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

1. W 2017 roku wydano **655 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych** oraz wypłacono:

a) **zasiłki rodzinne - 5613 świadczeń, na kwotę 648 912,71zł.**

b) **dodatki do zasiłków rodzinnych z tytułu:**

- urodzenia dziecka – 22, kwota świadczeń – 22 000zł
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – 204, kwota świadczeń – 76 071,87zł
- samotnego wychowywania dziecka – 182, kwota świadczeń – 33 561,84zł
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – 452, kwota świadczeń – 48 612,31zł
- rozpoczęcia roku szkolnego – 320, kwota świadczeń – 32 318,92zł
- podjęcie przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania – 427, kwota świadczeń – 29 977,61zł
- wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej – 1001, kwota świadczeń – 94 004,62zł
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka „becikowe” - 86, kwota świadczeń – 86 000zł
- jednorazowe świadczenie „za życiem” – 1 świadczenie – 4 000zł,
- świadczenie rodzicielskie – 327, kwota 303 603zł

2. **świadczenia pielęgnacyjne , w tym:**

- zasiłek pielęgnacyjny – 3872, kwota świadczeń – 592 416zł
- świadczenie pielęgnacyjne – 532, kwota świadczeń – 747 576zł

- zasiłek dla opiekuna – 24, kwota świadczeń - 12 480zł
- specjalny zasiłek opiekuńczy – 78, kwota świadczeń – 39 000zł.
- składka emerytalno-rentowa – 546, kwota świadczeń – 185 464zł
- składka zdrowotna od świadczenia pielęgnacyjnego oraz specjalnego zasiłku opiekuńczego i zasiłku dla opiekuna – 217, kwota świadczeń – 24 174zł.

Zwroty nienależnie pobranych świadczeń pielęgnacyjnych wynosiły - 153zł.

7.2. Świadczenia alimentacyjne

Realizacja ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2016r. poz. 169 ze zm.) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie świadczeń z funduszu alimentacyjnego, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

W roku 2017 wydano 98 decyzji dotyczących funduszu alimentacyjnego oraz wypłacono łącznie 1194 świadczenia z funduszu alimentacyjnego na łączną kwotę 517 200,00zł.

Średnia wysokość jednego świadczenia alimentacyjnego wynosiła 433,16zł.

Łącznie na świadczenia rodzinne i alimentacyjne oraz składkę emerytalno-rentową wydano w roku 2017 kwotę 3 473 046,00zł.

Na obsługę wypłaty świadczeń w ramach Świadczeń Rodzinnych i Funduszu Alimentacyjnego wydano kwotę 96 638,00zł.

7.3. Świadczenie wychowawcze (500+)

Realizacja ustawy z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (tj. Dz. U. z 2017r. poz. 1851) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie świadczenia wychowawczego, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

W 2017 roku wydano 1240 decyzji dotyczących świadczenia wychowawczego oraz wypłacono 18298 świadczeń na kwotę 9 130 897,27 zł.

7.4. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny

Realizacja ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017r. poz. 180) obejmowała prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydaniem decyzji w sprawie dodatku mieszkaniowego, a następnie wypłata przyznanych świadczeń.

W 2017 roku z dodatku mieszkaniowego skorzystały 144 gospodarstwa domowe. Wydano 232 decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy, w tym: 2 wstrzymujące ze względu na niedopłacanie do pełnej wysokości czynszu, 1 wznawiającą wypłatę po uregulowaniu zaległości, 9 odmawiających przyznania dodatku i 3 decyzje uchylające.

Łącznie w roku 2017 wydatkowano na dodatki mieszkaniowe kwotę 325 870,74zł.

Z dodatku energetycznego skorzystało 11 gospodarstw domowych, wydano 25 decyzji na łączną kwotę 1 437,80zł.

7.5. Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów.

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2016r. poz. 1943 ze zm.) Ośrodek realizował postępowania administracyjne dotyczące przyznania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkujących na terenie Gminy Milanówek, a następnie wypłacał te świadczenia.

W 2017 roku z pomocy w formie stypendium socjalnego skorzystało 98 uczniów na łączną kwotę 47 606,00zł. Wydano 57 decyzji przyznających stypendia szkolne w formie świadczenia pieniężnego na cele o charakterze edukacyjnym oraz w formie zasiłku szkolnego.

7.6. Świadczenia opieki zdrowotnej

Na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2016r. poz.1793 ze. zm.) Ośrodek w 2017r. prowadził postępowania w sprawie ustalenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

W 2017 roku prowadzono 36 postępowań w sprawie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych zakończonych wydaniem decyzji, w tym 34 przyznające potwierdzenie prawa do świadczeń i 1 decyzja wygaszająca wydaną decyzję oraz 1 decyzja uchylająca .

7.7. Pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych.

W roku 2017 Ośrodek organizował i świadczył pomoc na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych, w szczególności w zakresie:

- udzielania wsparcia i pomocy w formie materialnej oraz niematerialnej,
- udzielania poradnictwa specjalistycznego,
- możliwości uczestnictwa w działaniach środowiskowych na rzecz osób starszych oraz w grupie wsparcia dla seniorów,
- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
- możliwości pobytu w placówkach zapewniających całodobową opiekę.

Tabela 6.: Struktura osób w wieku po 60-tym roku życia korzystających z różnych form wsparcia w Ośrodku Pomocy Społecznej w latach 2014-2017

Rodzaj udzielanej pomocy	2014	2015	2016	2017
Pomoc finansowa (Zasilek stały, okresowy, celowy)	113	114	134	135
Pomoc rzeczowa (posiłki, opał)	50	38	49	56
Usługi społeczne (usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze)	80	67	68	125
Pomoc instytucjonalna (pobyt w DPS)	21	18	23	28
Aktywizacja społeczna seniorów (projekty socjalne)	-	15	45	85

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Udzielanie wsparcia i pomocy materialnej i niematerialnej seniorom i osobom niepełnosprawnym w roku 2017 dotyczyło wszystkich form pomocy społecznej.

Prowadzone w roku 2017 działania środowiskowe na rzecz seniorów polegały m.in. na realizacji projektów socjalnych, w tym na koordynowaniu edukacyjnej grupy wsparcia dla seniorów. Spotkania uczestników grupy odbywały się w każdy czwartek i piątek w godz. 10⁰⁰-11⁰⁰ w salach Środowiskowego Klubu Wsparcia (w czwartek przy ul. Szkolnej 12, a w piątek przy ul. Kościuszki 58). Seniorzy spotykali się w celu nauki języka angielskiego, wymiany użytecznych informacji, dzielenia się wsparciem emocjonalnym, doświadczeniem w pokonywaniu codziennych trudności, a także budowania siły, nadziei i poczucia własnej wartości wśród uczestników spotkania. Członkowie grupy sami decydowali o przebiegu spotkania. Obecnie senioralna grupa wsparcia liczy ok. 20 osób. Ponadto 65 seniorów uczestniczyło w nieodpłatnych zajęciach fitness, które ukierunkowane były na utrzymanie sprawności fizycznej.

W roku 2017 w placówkach zapewniających całodobową opiekę tj. w domach pomocy społecznej przebywało 28 mieszkańców Milanówka (w tym: w roku 2017 do domu pomocy społecznej skierowano 8 osób).

Tabela 7.: Struktura wydatków ponoszonych przez Gminę Milanówek na opłacenie pobytu mieszkańców Milanówka skierowanych do domów pomocy społecznej w latach 2013-2017

Rok	2013	2014	2015	2016	2017
Kwota wydatków (ogółem w zł)	379 534,00	401 062,00	448 651,00	602 172,00	757 605,00
Liczba osób przebywających w DPS	18	21	18	23	28
Średni roczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	21 005,00	19 098,00	24 925,00	26 181,00	27 057,00
Średni miesięczny koszt pobytu jednego mieszkańca w DPS (w zł)	1 750,00	1 591,00	2 077,00	2 182,00	2 255,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, koszty utrzymania mieszkańca w domu pomocy społecznej finansowanym ze środków budżetu państwa ustala Starosta Powiatu na terenie, którego funkcjonuje DPS. Jak wynika z powyższych statystyk koszty te mają tendencję wzrostową. Wzrost miesięcznego kosztu utrzymania

mieszkańca Milanówka skierowanego do DPS w okresie od 2013 do 2017 roku wyniósł o 505,00zł, co przy starzeniu się społeczeństwa ma wpływ na zwiększanie się liczby osób korzystających z tej formy wsparcia, a w konsekwencji wzrastającą kwotę środków finansowych, jaką samorząd jest zobowiązany zapewnić na opłaty za pobyt w DPS swoich mieszkańców. Ta forma opieki zdaje się być bardzo kosztowna dla każdego samorządu. Zatem, co zamiast domów pomocy społecznej?

W udzielaniu wsparcia osobom starszym wymagającym opieki i pomocy gminy mogą korzystać – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej – z szerokiego wachlarza możliwości: poczynając od usług opiekuńczych i specjalistycznych usług świadczonych w warunkach domowych, przez różne formy wsparcia dziennego i środowiskowego, po opiekę całodobową, w domach pomocy społecznej czy rodzinnych domach pomocy. Możliwości te nie są optymalnie i równomiernie wykorzystane, a przebadane samorządy stosowały (zazwyczaj prawidłowo) przede wszystkim najbardziej typowe formy pomocy, czyli usługi opiekuńcze oraz opiekę w ramach domów pomocy społecznej. W Milanówku dotychczas wykorzystywano jedynie dwie podstawowe formy wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych tj. usługi opiekuńcze i skierowania do domów pomocy społecznej. Nie wykorzystywano zaś takich form wsparcia, jak: ośrodki wsparcia dziennego, mieszkania chronione lub wspomagane, środowiskowe domy samopomocy. Warto dodać, na przykładzie samorządów, które stosują już powyższe formy wsparcia dla seniorów, że koszty środowiskowych form wsparcia okazują się zdecydowanie niższe dla samorządów niż finansowanie pobytu swoich mieszkańców w tradycyjnych domach pomocy społecznej. Powyższe potwierdza również Najwyższa Izba Kontroli. Jedną z istotnych ofert wsparcia seniorów jest aktualnie realizowany rządowy program Senior +, który zdobywa uznanie jako pozytywny bodziec rozwoju wsparcia środowiskowego dla seniorów.

Wychodząc naprzeciw rosnącym potrzebom, podjęto działania zmierzające do uruchomienia takiej placówki również w Milanówku. Wszystkie działania podejmowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej służące budowaniu oparcia społecznego dla osób potrzebujących ukierunkowane m.in. na współpracę z innymi instytucjami (w tym z służbą zdrowia, strażą miejską, policją, prokuraturą, sądami), organizacjami pozarządowymi, środowiskiem lokalnym, a także z rodzinami osób starszych w zakresie aktywizacji, jak też usprawniania funkcjonowania osoby starszej oraz chorej w środowisku.

7.8. Pomoc żywnościowa w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD)

Z pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 (FEAD) mieszkańcy Milanówka korzystają od lutego 2015 roku. Początkowo dystrybucję żywności prowadził Ośrodek Pomocy Społecznej. Następnie w latach 2016 do czerwca 2017 roku produkty żywnościowe były wydawane przez Polski Czerwony Krzyż w Grodzisku Mazowieckim, a od maja 2017 roku do chwili obecnej dodatkowo żywność wydaje Polski Komitet Pomocy Społecznej w Milanówku przy ulicy Kościuszki 116.

W okresie od stycznia 2017 roku do czerwca 2017 roku wydano w sumie 271 skierowań dla 545 osób. W tym okresie mieszkańcy Milanówka korzystali z żywności wydawanej w dwóch punktach. Natomiast od sierpnia 2017 roku do końca grudnia 2017 roku Ośrodek kierował osoby w ramach pomocy żywnościowej FEAD wydawanej w magazynie Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Milanówku przy ulicy Kościuszki 116. Niestety Milanowianie mając wybór miejsca otrzymania żywności decydowali się na PKPS w Milanówku. W drugiej połowie roku ze skierowań skorzystało w sumie 375 osób w 192 rodzinach. Żywność była wydawana we wtorki i czwartki w godz. 9⁰⁰ - 15⁰⁰. W skład paczki żywnościowej wchodzi m.in. następujące produkty: mleko, buraczki wiórki, makaron jajeczny, ryż biały, herbatniki, ser podpuszczkowy dojrzewający szynka drobiowa, szynka wieprzowa, filet z makreli w oleju, cukier, olej kasza gryczana, koncentrat pomidorowy. Osoba uprawniona do pomocy otrzymuje żywność średnio jeden raz w miesiącu.

8. Pozostała działalność statutowa Ośrodka.

8.1. Realizacja Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017

Zgodnie z Uchwałą Nr 135/XVIII/16 Rady Miasta Milanówka z dnia 31 marca 2016r. w Statucie Ośrodka Pomocy Społecznej wprowadzono zmianę polegającą na dodaniu do zakresu działań zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, integracją społeczną osób uzależnionych i przeciwdziałaniem narkomanii poprzez tworzenie i realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii.

Rozwiązywanie problemów alkoholowych w świetle nowoczesnego podejścia do problematyki alkoholowej, oznacza zarówno podejmowanie tych działań, które są ukierunkowane na pojedyncze jednostki, jak również na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin, jak również i tych, które zmierzają do zmniejszenia dotkliwości problemów, jakie niesie za sobą nadużywanie alkoholu. Dlatego ważną sprawą jest nie tylko

zapobieganie i rozwiązywanie problemów alkoholowych i narkotykowych, ale również minimalizowanie skutków oraz edukowanie, uświadamianie i wspieranie.

Realizując dyspozycję art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i art. 10 ust. 4-5 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii realizację i koordynację Gminnego Programu powierza się Ośrodkowi Pomocy Społecznej.

Przy realizacji Programu Ośrodek współpracował z następującymi podmiotami:

- Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Komisariatem Policji w Milanówku,
- Strażą Miejską w Milanówku,
- Sądem Rejonowym w Grodzisku Mazowieckim,
- Placówkami oświatowymi znajdującymi się na terenie Gminy Milanówek,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współzależnień w Grodzisku Mazowieckim,
- Poradnią Leczenia Uzależnień i Współzależnień w Pruszkowie,
- Mazowieckim Specjalistycznym Centrum Zdrowia w Pruszkowie,
- Środowiskowym Klubem Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin,
- Klubem Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”,
- Grupą AA „MILA”,
- Organizacjami pozarządowymi
- Państwową Agencją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Krajowym Biurem ds. Zapobiegania Narkomanii.

W okresie od stycznia do grudnia 2017 roku na realizację przedsięwzięć w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek wydano 358 705,49 zł., w tym na realizację przedsięwzięć w ramach przeciwdziałania alkoholizmowi 346 815,49 zł., a na przeciwdziałanie narkomanii 11 890,00 zł.

Tabela 8.: Wydatkowanie środków przeznaczonych na realizację Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek 2017 roku.

Paragraf	Plan	Wykonanie	%
Dział 851- Rozdział 85154 - przeciwdziałanie alkoholizmowi	355 110,00	346 815,49	97,7
Dział 851- Rozdział 85153- przeciwdziałanie narkomanii	11 890,00	11 890,00	100

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku

Opis szczegółowy zadań i celów realizowanych w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek w roku 2017.

Ocena realizacji:

Zadania nr 1. „Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków i ich rodzin”

oraz

Zadania 2. „Udzielenie rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególność ochrony przed przemocą domową” zostały zrealizowane następujące zadania:

1. Prowadzenie Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz Punkt Informacyjno - Konsultacyjny dla Ofiar Przemocy.

W celu zwiększenia dostępności do pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz w celu zapewnienie osobom i rodzinom, w których występują problemy uzależnień od alkoholu i narkotyków pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególność ochrony przed przemocą prowadzono poradnictwo specjalistyczne w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin oraz w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym dla Ofiar Przemocy.

Dyżury w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym pełnili specjaliści: dwóch psychologów dla dorosłych, specjalista pomocy ofiarom przemocy, dwóch psychologów dla dzieci, młodzieży i rodziców, dwóch certyfikowanych specjalistów psychoterapii uzależnień, prawnik oraz radca prawny. W 2017 roku specjaliści w sumie odbyli 1509 godzin dyżurów, co średnio w miesiącu daje 126 godzin. Warto podkreślić, iż Punkt Informacyjno - Konsultacyjny był dostępny dla mieszkańców Milanówka, od poniedziałku do soboty. Od 8⁰⁰ do 16⁰⁰ można było uzyskać pomocy od osoby świadczącej tzw. pierwszy kontakt, zaś w godzinach popołudniowych i wieczornych od specjalistów pracujących w Punkcie. Dodatkowo osoby w sytuacji kryzysowej mogły zawsze skorzystać z kontaktu telefonicznego na numer komórkowy, który był odbierany zarówno popołudniami jak i w weekendy przez pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej zajmującego się profilaktyką i uzależnieniami.

W ramach Punktu Informacyjno – Konsultacyjnego specjaliści prowadzili następujące grupy wsparcia:

- Grupa wsparcia dla osób współuzależnionych.
Grupa skierowana jest dla osób, które pozostają w bliskim związku z osobą nadużywającą alkohol lub inne substancje psychoaktywne. Uczestnictwo w spotkaniach grupy pozwala osobom współuzależnionym zrozumieć nieskuteczność działań zmierzających do powstrzymanie alkoholika od picia, potrzebę pracy nad sobą, a w rezultacie umożliwia odnalezienie stabilizacji emocjonalnej. Dłuższy czas udziału w grupie korzystnie wpływa na rozwój osobisty, wzmacnia odporność na manipulacje i uczy pozytywnego spojrzenia na siebie i innych, a także stwarza szansę naprawy wzajemnych relacji z niepijącymi członkami rodziny, przede wszystkim z dziećmi. W 2017 roku odbyło się 120 godziny spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio od 7 do około 12 osób.
- Grupa wsparcia dalszego zdrowienia dla osób uzależnionych.
Podstawowa dwumiesięczna terapia stacjonarna zaledwie otwiera proces zmian. W celu uzyskania trwałego efektu potrzebna jest kontynuacja czyli grupa dalszego zdrowienia. Grupa proponuje stworzenie osobie uzależnionej warunków do lepszego rozeznania w swoich możliwościach, potrzebach i uczuciach, aby w efekcie mógł on podejmować bardziej trafne decyzje życiowe i wychodzić z trudności konstruktywnie dla siebie i innych. Spotkania pomagają również w odbudowie często zrujnowanego życia emocjonalnego i rodzinnego. W 2017 roku zostało przeprowadzonych 86 godzin spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio około 9 osób.
- Grupa wsparcia dla osób doświadczających przemocy.
Nadrzędnym celem spotkań jest nabycie umiejętności radzenia sobie z przemocą doświadczaną ze strony bliskich osób oraz obarczanie z poczucia winy i odpowiedzialności za doznawaną przemoc. Uczestnictwo w spotkaniach grupy pozwala zwiększyć świadomość praw osobistych, nabyć wiedzę, że przemoc jest przestępstwem i że można się przed nią skutecznie bronić. Udział w spotkaniach stwarza okazję do bezpiecznego wyrażenia przeżyć – lęku, wstydu, krzywdy, winy oraz daje możliwość zmiany spostrzegania swoich możliwości – wydobyć zasobów i mocnych stron. W 2017 roku przeprowadzono 88 godzin spotkań grupowych, w których uczestniczyło średnio od 3 do 6 osób.

W formie indywidualnej w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym odbywały się:

- Konsultacje udzielane przez specjalistów psychoterapii uzależnień.
W 2017 roku zrealizowano 160 godzin dyżurów, podczas których udzielono łącznie 223 porady.
W ramach porad specjaliści motywowali osoby uzależnione do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego lub ambulatoryjnego.
- Porady prawne i mediacje rodzinne.
Zrealizowano łącznie 222 godzin dyżurów, udzielono 271 porad prawnych i przeprowadzono 18 mediacji.
Mediacje rodzinne to jedna z form pomocy, które skuteczniej niż porady, czy konsultacje poprawiają sytuację osób w konflikcie.
- Konsultacje psychologiczne dla osób dorosłych współuzależnionych, będących w kryzysie, doznających przemocy lub będących sprawcami przemocy.
Zrealizowano łącznie 518 godzin dyżurów, podczas których udzielono łącznie 484 porady.
- Konsultacje świadczone przez psychologów dziecięcych skierowane dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, opiekunów.
Zrealizowano łącznie 609 godzin dyżurów podczas których udzielono łącznie 541 porad.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek zastał zorganizowany cykl 3 warsztatów dla kobiet i mężczyzn pod nazwą „Wiem czego chcę i realizuje swoje potrzeby”.

Zostały również zaprenumerowane miesięczniki: „Świat Problemów” oraz „Remedium”. Czasopisma te są fachową literaturą, bardzo przydatną dla konsultantów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym, pracowników Sekcji Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku oraz członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Miesięczniki są poświęcone profilaktyce i rozwiązywaniu problemów uzależnień, działaniom dążącym do przeciwdziałania przemocy, psychoedukacji, metodologii pracy wychowawczej w środowisku szkolnym i rodzinnym.

Zakupiono 1000 sztuk ulotek dotyczących bezpłatnej oferty pomocy psychologicznej, prawnej i terapeutycznej świadczonej przez specjalistów zatrudnionych w Punkcie Informacyjno – Konsultacyjnym. We współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym prowadzono kampanię informacyjną polegającą m.in. na rozpowszechnianiu (urząd, szkoły, przychodnie, instytucje) profilaktycznych materiałów edukacyjnych. Materiały, ulotki dotyczyły możliwości skorzystania z poradnictwa specjalistycznego oferowanego przez Punkt Informacyjno - Konsultacyjny, informacji na temat zjawiska przemocy.

W ramach Narodowego Programu Zdrowia, na zalecenie Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Stowarzyszenie „Diakonia” realizowało kampanię społeczną adresowaną do sprzedawców napojów alkoholowych nt. zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia do której również włączył się Milanówek. We współpracy z Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych rozdystrybuowano materiały promocyjno-edukacyjne w formie pakietów do punktów sprzedaży napojów alkoholowych znajdujących się na terenie miasta Milanówka. Każdy pakiet zawierał: plakat do wywieszenia w sklepie, który przypominał o zakazie sprzedaży alkoholu osobom nieletnim oraz o konieczności weryfikacji wieku młodych klientów poprzez sprawdzenie dowodów osobistych; naklejki – 3 sztuki dla sprzedawcy do umieszczenia przy kasie, która przypomina o konieczności sprawdzania dokumentów; naklejki – 3 sztuki przeznaczone do wyeksponowania blisko kasy, ale od strony kupującego, przypominające o konieczności okazania dowodu osobistego przy zakupie alkoholu; ulotkę edukacyjną dla sprzedawcy – 3 sztuki.

Współdziałając z Komisariatem Policji w Milanówku, rozdano kierowcom zatrzymanym do rutynowej kontroli ulotki „Nie prowadź po alkoholu, zaostrzone kary”, które zostały zakupione w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Mieście Milanówek.

Ponadto na stronach internetowych Urzędu Miasta Milanówka, jak również Ośrodka Pomocy Społecznej zamieszczono informację o możliwościach uzyskania wsparcia na terenie miasta Milanówka skierowaną do osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA oraz osób doświadczających przemocy

Dążąc do zwiększenia kwalifikacji grup zawodowych pracujących z rodziną w obszarze profilaktyki i uzależnień zarówno członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, którzy też czynnie działają w Zespole Interdyscyplinarnym i biorą udział w grupach roboczych, jak również pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej brali udział w jednodniowym szkoleniu pn. „Skuteczne działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie”.

Ponad to w okresie od września do połowy listopada 2017 roku, Główny Specjalista ds. Profilaktyki wraz z członkiem Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych uczestniczyli w bezpłatnym 100 godzinnym szkoleniu „Edukator Profilaktyki Uzależnień” organizowanym przez Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

Przy realizacji Zadania 3. „Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży” współpracowano ściśle z innymi instytucjami.

W ramach środków finansowych pochodzących z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii zostały zakupione materiały edukacyjne do przeprowadzania, realizacji w klasach rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych programów profilaktycznych. Materiały zostały zakupione według wcześniej zgłaszanego przez szkoły zapotrzebowania.

Dla Zespołu Szkół Gminnych Nr 3 im. F. Chopina zakupiono 50 sztuk materiałów profilaktycznych pn. „Przyjaciele Zippiego”, zaś dla Zespołu Szkół Gminnych Nr 1 im. Ks. Piotra Skargi zakupiono 41 sztuk materiałów edukacyjnych pn. „Program Domowych Detektywów”.

Klas I-III (około 149 uczniów) Szkoły Podstawowej z Zespołu Szkół Gminnych Nr 3 im. F. Chopina w dniu 03.02.2017r. uczestniczyli w przedstawieniu profilaktycznym „Supelki – nieoczekiwana zamiana miejsc” przygotowanym przez toruńską „Grupę T”. Tematyką przewodnią przedstawienia było rozwijanie empatii, szacunku oraz kształtowanie opiekuńczej postawy wobec słabszych. Przedstawienie miało na celu pobudzenie

świadomości współczucia u dzieci, która jest jedną z tych cech charakteru, którą należy pielęgnować bowiem wpływa ona na pozytywną postawę.

W marcu 2017r. bezpłatnie zostały przekazane 34 sztuki publikacji Anny Boruckiej „Zrozumieć Profilaktykę. Krótki przewodnik dla nauczycieli”. Książki trafiły między innymi do milanowskich szkół, jak również do Środowiskowego Klubu Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin „Milanowski Promyk”, Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego, Ośrodka Pomocy Społecznej.

Sfinansowano wydatki związane z wyjazdem milanowskiej młodzieży wraz z opiekunami (50 osób) z Zespołu Szkół Gminnych nr 1 im. ks. Piotra Skargi oraz z Zespołu Szkół Gminnych nr 3 im. Fryderyka Chopina na program profilaktyczny z cyklu „Niećpa 2017”, który odbył się 10 marca br. w Ursynowskim Centrum Sportu i Rekreacji w Warszawie. Pierwsza część imprezy – poświęcona była profilaktyce uzależnień, którą zwieńczył występ zespołu STO% z Piotrem Nagielem z programem „Dopóki masz wybór”. Główną atrakcją wieczoru stanowiło show wykonane przez MARGARET wraz z zespołem. Oprócz fantastycznej zabawy uczniowie mogli wysłuchać specjalistów od zapobiegania narkomanii i uzależnień. Dowiedzieli się, gdzie szukać pomocy, jak się wyleczyć z nałogu oraz jak rozpoznać osobę uzależnioną.

Od marca do czerwca 2017r. w Punkcie Konsultacyjno - Informacyjnym przy ul. Kościuszki 58 został zorganizowany cykl 8 bezpłatnych warsztatów skierowanych dla rodziców pt. „Rodzicielstwo z Pozytywną Dyscypliną”, w których uczestniczyło 20 osób. Pozytywna Dyscyplina jest metodą wychowawczą, której początki powstawały już 30 lat temu w Stanach Zjednoczonych. Oparta jest ona na filozofii psychologów Adlera i Dreikursa, oznacza nie tylko traktowanie ludzi z szacunkiem, ale i wiarę, że zarówno dorośli jak i dzieci przy odpowiedniej motywacji potrafią przyswoić i opanować postawy a także umiejętności, które są niezbędne do szczęśliwego oraz produktywnego życia w społeczeństwie. Metoda jaką jest Pozytywna Dyscyplina polega na okazywaniu szacunku dla innych ludzi, postrzeganiu dziecka, które się źle zachowuje, jako dziecka zniechęconego oraz wspieraniu i uczeniu umiejętności życiowych. Warsztaty prowadziła Pani Sylwia Anderson-Hanney -trener umiejętności wychowawczych, profilaktyk i coach.

W ramach środków finansowych pochodzących z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w okresie od marca do czerwca 2017 w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym odbywały się zajęcia socjoterapeutyczne skierowane dla dzieci i młodzieży z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne, borykającymi się z problemami osobistymi i trudnościami życiowymi, mające problemy szkolne związane z deficytami poznawczymi, nadpobudliwością, opóźnieniem szkolnym, zaniedbaniem dydaktycznym oraz agresywnością. Zajęcia prowadzone były przez specjalistów mający kwalifikacje z zakresu socjoterapii, terapii zaburzeń zachowania i zaburzeń emocjonalnych. Odbywały się w dwóch grupach wiekowych. Łącznie w zajęciach uczestniczyło 14 osób.

W terminie od marca do maja 2017r. sfinansowano przeprowadzenie 24 godzin zajęć pn. „Zagrożenia cyberprzestrzeni - stop cyberprzemocy. Żyję dla siebie nie dla smartfona” dla uczniów z Zespołu Szkół Gminnych nr 1 im. Piotra Skargi przy ul. Królewskiej 69. Warsztaty uwzględniały profilaktykę właściwego korzystania z Internetu, mediów i zagrożeń medialnych. W projekcie wzięło udział łącznie 257 uczniów. Zorganizowano również

2 godziny zajęć z zakresu szkolenia profilaktycznego dla rodziców, grona pedagogicznego oraz wszystkich zainteresowanych mieszkańców Milanówka tą problematyką pod nazwą „Dziecko on-line”. W spotkaniach dla dorosłych uczestniczyło 128 osób. Realizacja projektu miała na celu zapoznanie uczniów klas szkół gimnazjalnych z problematyką charakterystyki zagrożeń internetowych, rozpoznawania zagrożeń medialnych, zagrożeń wynikających ze zbyt długiego przebywania przed monitorem komputera, przeciwdziałania cyberprzemocy, oraz profilaktyki właściwego korzystania z Internetu, mediów i zagrożeń medialnych.

Osoby dorosłe zaś zostały zapoznane z najnowszymi zagrożeniami związanymi z korzystaniem z Internetu przez dzieci i młodzież, a także zostały przedstawione metody i sposoby minimalizacji tych zagrożeń oraz informacje gdzie można uzyskać fachową pomoc.

Dofinansowanie wypoczynku zimowego i letniego z programem zawierającym treści socjoterapeutyczne i profilaktyczne skierowane dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemami uzależnień, ubóstwa, przemocy czy niewydolności wychowawczej.

Obóz zimowy odbył się w terminie od 20.02.2017r. do 26.02.2017r. w Ośrodku Wypoczynkowym „U Staśki” w Poroninie k. Zakopanego. W wyjeździe brała udział 30 osobowa grupa dzieci i młodzieży, zaś wypocznik letni odbył się w terminie 29.07-11.08.2017 r. w Ośrodku Wypoczynkowy „Relaks” w Dąbkach. Uczestniczyła w nim grupa 50 dzieci i młodzieży z terenu miasta Milanówka.

Współorganizowano wyjazd i wytypowano 15 osobową grupę dzieci i z terenu Milanówka, która reprezentowała nasze miasto dniami 09-15.07.2016.r na „29 Międzynarodowej Parafiadzie dla Dzieci

i Młodzieży”. Impreza miała miejsce w Warszawie. W wydarzeniu brało udział prawie 1.5 tysiąca dzieci i młodzieży z Polski, jak również i ze środowisk polonijnych z 7 państw (Litwa, Łotwa, Ukraina, Białoruś, Niemcy, Rosja, Słowacja). Adresatami tego międzynarodowego wydarzenia byli młodzi ludzie, którzy w duchu Parafiadowej Triady STADION-TEATR-ŚWIĄTYNIA mieli możliwość wzięcia udziału w zawodach sportowych, konkursach artystycznych i konkursach wiedzy. Program imprezy oparty był również na przekonaniu, że do pełnego rozwoju potrzebna jest aktywność fizyczna, aktywność intelektualna oraz aktywność duchowa.

W okresie od października do połowy grudnia 2017r. odbyły się łącznie 22 godziny zajęć dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 1, Szkoły Podstawowej nr 2, Szkoły Podstawowej nr 3 w Milanówku pod nazwą „Nie wypal myślenia - dopalacze droga bez powrotu”. Miały miejsce również 4 godziny zajęć dla rodziców, grona pedagogicznego oraz wszystkich zainteresowanych mieszkańców Milanówka na temat „Dopalacze”. Realizacja projektu miała na celu zapoznanie uczniów klas szkół podstawowych z problematyką charakterystyki zagrożeń związanych z zażywaniem środków odurzających określanymi jako „dopalacze”, mechanizmami wchodzenia w uzależnienie od substancji psychoaktywnych, zagrożenia związane z bezkrytycznym przyjmowaniem nierzetelnych informacji umieszczanych w Internecie, sposób weryfikacji tych informacji oraz odpowiedzialność prawna związana z czynami zabronionymi dokonywanymi przez dzieci i młodzież. Zajęcia dla rodziców i grona pedagogicznego miały na celu zapoznanie uczestników z problematyką nadużywania przez młodzież środków psychoaktywnych określanymi jako „dopalacze”, a także wymienienie czynników mogących wskazywać, że osoba zażywa takie środki, oraz określenie miejsc, gdzie może zostać udzielona pomoc w takich przypadkach. Łącznie zostało ze wszystkich trzech szkół przeszkolonych 225 uczniów z zakresu profilaktyki antidopalaczowej i odpowiedzialności prawnej nieletnich oraz 188 rodziców, nauczycieli oraz innych osób zainteresowanych powyższą tematyką.

W dniu 10 października 2017 roku w Szkole Podstawowej nr 1 przy ul. Królewskiej 69 w Milanówku zostało zainicjowane i zorganizowane przez głównego specjalistę ds. profilaktyki i uzależnień szkolenie dla nauczycieli z rekomendowanego przez Państwową Agencję Rozwiązywania Programów Alkoholowych programu pn. Domowi Detektywi, czyli Jaś i Małgosia na tropie”. Szkolenie było prowadzone przez certyfikowanego instruktora Programu Pana Adama Bojakowskiego. W szkoleniu wzięło udział razem 15 nauczycieli. 12 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 1 ul. Królewska 69 oraz 3 nauczycieli ze Szkoły Podstawowej nr 2 mieszczącej się przy ulicy Literackiej w Milanówku.

Zakupiono 117 identyfikatorów narkotyków i nowych substancji psychoaktywnych, są to materiały pomocnicze dla nauczycieli, pedagogów, psychologów, rodziców. Identyfikatory te, pomogą rozpoznać charakterystyczne objawy zażywania narkotyków.

Bezpieczne Mikołajki i „Dzień Odblasku 2017” to wspólna akcja Straży Miejskiej, Policji i Ośrodka Pomocy Społecznej, która została przeprowadzona 6 grudnia 2017r. na ulicach Milanówka. Podczas swoich czynności funkcjonariusze sprawdzali trzeźwość kierowców jednocześnie uczulając ich, aby zwracali szczególną uwagę na niechronionych uczestników ruchu drogowego. Pieszycy i rowerzystów informowano jak ważne jest noszenie odblasku. Odpowiedzialni za przeprowadzenie akcji zadbali o świąteczny nastrój – każdej osobie wręczone były prezenty: odblaski i informatory profilaktyczne, poruszające problematykę nadmiernego spożywania alkoholu. Działania nie tylko przypominają użytkownikom o rozsądnym korzystaniu z drogi. Cykliczne akcje zachęcają do noszenia odblasków, co bezdyskusyjnie poprawia bezpieczeństwo niechronionych uczestników ruchu drogowego.

Pod koniec grudnia 2017 roku ze środków finansowych pochodzących z Gminnego Programu zakupiono Alkogogle i Narkogogle. **Alkogogle** są edukacyjnym narzędziem symulującym wpływ alkoholu na organizm człowieka (spowolnienie czasu reakcji, zmiany w ocenie odległości, podwójne widzenie, obniżenie koncentracji, itp.). **Narkogogle** symulują wiele skutków używania narkotyków lub przedawkowanie leków: dezorientacja, zaburzenia percepcji przestrzeni, zawroty głowy, brak koncentracji, zaburzenia obrazu. Zarówno jedno, jak i drugie narzędzie będzie wykorzystywane podczas spotkań profilaktycznych skierowanych dla dzieci, młodzieży, rodziców, jak również przy różnym typy spotkaniach, debatach czy konferencjach.

Odnosząc się do Zadania 4. „Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służącej rozwiązaniu problemów alkoholowych”.

Głównym celem tego zadania było nadanie formy prawnej milanowskiemu Klubowi Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”. 12 maja 2017r. nastąpiło wpisanie do Krajowego Rejestru Sądowego a tym samym Klub przekształcił się w Stowarzyszenie.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii został dofinansowany koszt pobytu dla członków Stowarzyszenia Rodzin

Abstynenckich „Quo Vadis” na wyjazd na XXVI Ogólnopolski Zlot Rodzin Abstynenckich Tatry 2017, który odbył się w dniach 29.04.17r. - 04.05.17r. w Murzasichlu k/ Zakopanego oraz na XXV Ogólnopolski Zlot Trzeźwości 2017 we Władysławowie (22.06 – 25.06.2017r.).

Stowarzyszenie uczestniczyło również w XXXII Rodzinnym Świącie Trzeźwości Klubu Abstynenta „FLISAK”, które odbyło się 26-27.08.2017r. w Toruniu i na Barbarce.

Stowarzyszenia dostało dofinansowanie do zakupu ulotek informacyjno - profilaktycznych, dotyczących działalności Stowarzyszenia Abstynenckiego oraz oferty pomocy dla osób i członków rodzin z problemem uzależnienia czy doznających przemocy z terenu miasta Milanówka.

W dniu 18 maja 2017r. w siedzibie Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis” odbyło się spotkanie z Panią Agnieszką Czerkowską (certyfikowanym specjalistą w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych, współtwórcą standardów działań stowarzyszeń abstynenckich), która zapoznała uczestników spotkania z podstawami prowadzenia organizacji pozarządowej - stowarzyszenia abstynenckiego.

W ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałaniu Narkomanii został również sfinansowany cykl szkoleń trwających od września do listopada, których zadaniem było zwiększenie wiedzy i umiejętności członków i sympatyków Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis” w zakresie zasad funkcjonowania organizacji pozarządowych, współpracy między urzędami i instytucjami, pozyskiwania środków zewnętrznych, planowania działań i prac projektowych oraz propagowania zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień zarówno wśród członków Stowarzyszenia, jak również wśród mieszkańców Milanówka.

W dniach 25 - 26 listopada 2017r. nominowani członkowie milanowskiego Stowarzyszenia byli reprezentantami naszego miasta na Europejskim Turnieju Tenisa stołowego Środowisk Abstynenckich Pruszków 2017. Warto zaznaczyć, że członkowie stowarzyszenia zajęli zaszczytne miejsca na podium.

Dnia 16 grudnia 2017r. miało miejsce spotkanie integracyjne lokalnych przedstawicieli instytucji publicznych, członków Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z przedstawicielami i członkami Stowarzyszenia Rodzin Abstynenckich „Quo Vadis”.

W swojej codziennej pracy Stowarzyszenie wspiera osoby o krótszym stażu abstynencji poprzez porady, jak również udziela informacji na temat uzależnień, możliwości oraz form uzyskania pomocy.

W ramach realizacji Zadania 5. „Interweniowanie w związku z naruszeniem przepisów określonych w artykule 13¹ i artykule 15 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości oraz zapewnienie działań Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”:

Członkowie Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych są przedstawicielami różnych instytucji działających na terenie naszego Miasta i reprezentują różne zawody, co pozwala na wieloaspektowe spojrzenie i próby rozwiązania problemów alkoholowych. W komisji działają przedstawiciele: oświaty, Ośrodka Pomocy Społecznej, Środowiskowego Klubu Wsparcia, Straży Miejskiej, Policji oraz terapeuta uzależnień.

W roku 2017 odbyło się 27 posiedzeń Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (MKRPA). Jednocześnie podczas posiedzeń odbywały się dyżury poszczególnych członków komisji. Do MKRPA w roku 2017 wpłynęło 17 nowych wniosków wszczynających postępowania w sprawie skierowania sprawy do sądu o poddanie osoby uzależnionej leczeniu odwykowemu. Przeprowadzono 64 rozmowy informacyjno – kierujące. Wysłano 32 zaproszenia na spotkanie z przedstawicielami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Przeprowadzono 37 rozmów motywujących do leczenia oraz 54 rozmowy wspierające rodziny. Kierowano zainteresowane osoby do terapeutów i psychologów udzielających porad w Punkcie Informacyjno - Konsultacyjnym w Milanówku. Na bieżąco MKRPA zajmowała się monitorowaniem poszczególnych spraw.

Pokryto koszty związane ze sporządzeniem opinii sądowych psychiatryczno-psychologicznych dla 8 osób skierowanych przez MKRPA w przedmiocie uzależnienia od alkoholu przeprowadzonych przez biegłego psychologa i psychiatrę. Pokryto wydatki związane z opłatą dotyczącą złożenia wniosku do sądu dla 7 osób kierowanych przez MKRPA o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Oddelegowani członkowie MKRPA występowali 4-krotnie w postępowaniach sądowych w charakterze oskarżyciela pomagającego.

Zakończono sprawy sądowe (umorzenie postępowania wykonawczego przez sąd - skierowanie na leczenie stacjonarne lub ambulatoryjne) dla 7 osób.

Skontrolowano 4 punkty sprzedaży alkoholu. Wydano 14 opinii. Na terenie Milanówka w 2017r. ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia poza miejscem sprzedaży wynosiła 26 (limit - 37). Ilość punktów sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży wynosiła 10 (limit - 15).

Odnosząc się do Zdania 6. „Diagnoza lokalnych problemów związanych z alkoholem, narkomanią i przemocą”

Diagnoza społeczna środowiska była dokonywana na podstawie danych pochodzących z różnych dokumentów, sprawozdań, statystyk, które pokazywały, że Milanówek tak, jak każde inne miasto nie jest wolne od zagrożeń związanych z uzależnieniami. Interdyscyplinarna współpraca między instytucjami działającymi na polu profilaktyki uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zwiększa świadomość mieszkańców w zakresie zagrożeń uzależnień oraz możliwych form pomocy osobom uzależnionym, współuzależnionym, dotkniętym przemocą domową. Dane statystyczne dotyczące problemów związanych z uzależnieniami są przedstawione i przeanalizowane w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w mieście Milanówek na 2018 r.

Realizacja zadań Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017 przyczyniła się w szczególności do promowania zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień i różnego rodzaju środków psychoaktywnych. Działania były dostosowane do zmieniających się potrzeb i zagrożeń. Uwzględniały w szczególności zapobieganie uzależnieniom poprzez systematyczną realizację różnych form oddziaływań skierowanych do społeczności lokalnej.

Podsumowując podczas realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2017 uzyskano zakładane rezultaty.

8.2. Monitorowanie przez Ośrodek w roku 2017 Programu Wspierania Rodziny dla Gminy Milanówek na lata 2014-2018 przyjętego przez Radę Miasta Milanówka uchwałą Nr 138/XVIII/16 z dnia 31 marca 2016r.

Sprawozdanie z realizacji tego zadania w roku 2017 zostało przedłożone w odrębnym dokumencie i zawiera:

- Sprawozdanie z działalności Środowiskowego Klubu Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin,
- Sprawozdanie z realizacji Programu „Asystent Rodziny”,
- Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie,
- Sprawozdanie z realizacji „Programu działań promujących rodziny wielodzietne zamieszkałe na terenie Miasta Milanówka poprzez wspieranie ich warunków życiowych” (Program Milanowska Karta Rodziny 3+).

8.3. Monitorowanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2017 realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Milanówek na lata 2016-2020.

Sprawozdanie z realizacji tego zadania w roku 2017 zostało przedłożone w odrębnym dokumencie i zawiera:

- Podstawy prawne Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Zjawisko przemocy zdiagnozowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Milanówku
- Analiza działań realizowanych przez podmioty w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Milanówek na lata 2016-2020
- Ewaluacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie dla Gminy Milanówek za rok 2017.

9. Projekty europejskie i pozyskiwanie środków zewnętrznych.

W 2017 roku Ośrodek nie ograniczał się wyłącznie do realizowania standardowych działań z zakresu świadczenia pomocy społecznej, które są zapisane w statucie jednostki, ale wykazał się również aktywnością w pozyskiwaniu dodatkowych środków finansowych z Unii Europejskiej na zadania, znacznie poszerzające zakres świadczonych usług. Dzięki podjętym wysiłkom i zaangażowaniu pracowników Ośrodka, Gminie Milanówek (która jest beneficjentem środków finansowych) udało się już uzyskać wsparcie z Europejskiego Funduszu Społecznego, na realizację projektu pod nazwą „Q-współPRACY” w ramach Osie Priorytetowej RPO WM 2014-2020, działanie IX Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem, poddziałanie 9.1 Aktywizacja społeczno-zawodowa osób wykluczonych i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Wszystkie szczegóły dotyczące Projektu, termin jego realizacji, możliwe do realizacji działania oraz pozostałe kwestie formalno-prawne reguluje umowa ramowa nr RPMA.09.01.00-14-8551/17-00 zawarta dnia 24.10.2017r. w Warszawie pomiędzy Burmistrzem Miasta Milanówka a Mazowiecką Jednostką Wdrażania Programów Unijnych. Uzyskane

dofinansowanie wynosi 442 025,00 zł., wkład własny 110 506,25 zł. Całkowita wartość projektu 552 531,25 zł. Projekt skierowany jest do 45 osób pozostających bez pracy zagrożonych ubóstwem / wykluczeniem społecznym, z czego co najmniej 10% będą stanowiły osoby z niepełnosprawnością zamieszkałe na terenie Gminy Milanówek. Wsparcie dla uczestników projektu realizowane będzie w trzech wymiarach: społecznym, zawodowym i edukacyjnym. W swojej ofercie projekt zawiera usługi aktywnej integracji o charakterze zawodowym, dzięki której wsparcie każdego uczestnika odbywać się będzie na podstawie ścieżki reintegracji z wykorzystaniem kontraktu socjalnego lub indywidualnego programu. Celem nadrzędnym projektu jest zapewnienie jego uczestnikom możliwości skorzystania z różnorodnych form wsparcia, mających na celu poprawę ich funkcjonowania w środowisku społecznym i zawodowym, poprzez zmianę osobistych predyspozycji, wzrost zdolności motywacyjnych oraz wzrost umiejętności praktycznych. Projekt będzie realizowany w Ośrodku Pomocy Społecznej w okresie od 1 stycznia 2018 roku do 31 grudnia 2019 roku.

Ponadto w roku 2017 Ośrodek Pomocy Społecznej aplikował o środki finansowe jeszcze w innych konkursach, które oczekują na rozpatrzenie lub podpisanie umowy. Są to:

1. **Projekt pn. „Rozwój usług społecznych w Gminie Milanówek”** w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020, wnioskowane dofinansowanie: 2 745 303,78 zł, wkład własny: 209 000,00 zł., całkowita wartość projektu 2 954 303,78 zł.
2. **Projekt pn. „Wdrożenie usprawnień organizacyjnych w Ośrodku Pomocy Społecznej w Milanówku”** w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, wnioskowane dofinansowanie 404 175,00 zł, całkowita wartość projektu 404 175,00 zł. Założeniem podstawowym projektu jest rozdzielenie postępowań administracyjnych od pracy socjalnej.
3. **Projekt pn. „Utworzenie Dziennego Domu Senior +”** w ramach Programu Wieloletniego Senior + na lata 2015-2020 Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, wnioskowane dofinansowanie 239 784,00 zł, wkład własny: 59946,00 zł. Gmina Milanówek pozostaje w trakcie podpisywania umowy o dofinansowanie.

10. Współpraca z innymi służbami i instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz firmami w zakresie realizacji zadań statutowych

W celu realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej na rzecz mieszkańców Milanówka Ośrodek współpracował z policją i strażą miejską oraz innymi instytucjami, organizacjami pozarządowymi oraz firmami prywatnymi.

Współpraca obejmowała w szczególności obszary wsparcia osób bezdomnych, przeciwdziałania przemocy w rodzinie; wsparcia seniorów i osób niepełnosprawnych; działań opiekuńczo-wychowawczych na rzecz dzieci i młodzieży; wsparcia dla rodzin dotkniętych lub zagrożonych ubóstwem, organizację wycieczek oraz możliwości spędzania wolnego czasu dla dzieci. W roku 2017 pracownicy socjalni Ośrodka 12-krotnie podejmowali wspólne działania z pracownikami Straży Miejskiej i Policji, na rzecz mieszkańców Milanówka polegające na interwencjach lub asyście podczas wizyt w środowisku.

W uzasadnionych przypadkach, po łącznym spełnieniu następujących warunków: działania prowadzone przez organizacje wchodzi w skład sfery zadań publicznej, zgodnej ze statutowym zakresem działania Ośrodka, działania nie były prowadzone w ramach działalności gospodarczej i realizowane były nieodpłatnie dla mieszkańców gminy Milanówek

W okresie sprawozdawczym Ośrodek podpisał *Porozumienia o współpracy* z organizacjami pozarządowymi działającymi na terenie gminy Milanówek (np. z Polskim Czerwonym Krzyżem (PCK), Polskim Komitetem Pomocy Społecznej), ale również współpracował na zasadach istniejących dobrych kontaktów wieloletniej współpracy (np. z Caritasem czy Związkiem Emerytów i Rencistów).

W ramach **porozumienia zawartego z Polskim Czerwonym Krzyżem z siedzibą w Grodzisku Mazowieckim**, Ośrodek objął patronatem prowadzoną przez PCK zbiórkę tekstyliów. Na terenie tut. Ośrodka Pomocy zostały umieszczone specjalnie oznaczone pojemniki, do których można przynosić rzeczy, które już nam są niepotrzebne, z których nie korzystamy. Co ważne nie muszą one być w dobrym stanie, gdyż zostaną wykorzystane do celów przemysłowych. Zostawiając ubrania, pomagasz potrzebującym w swojej okolicy. Dodatkowo projekt ten wspiera ekologię i pomaga utrzymać czystość w naszym mieście. Najbardziej cieszą nas dwa nowe rowery dla osób niepełnosprawnych, które otrzymał Ośrodek od PCK w zamian za umieszczenie pojemnika z logo organizacji na terenie Ośrodka. Rowery otrzymało dwóch niepełnosprawnych mieszkańców Milanówka, a oczekujących mamy jeszcze wielu. Mając na uwadze szlachetność akcji Ośrodek prowadzi na bieżąco segregację przynieszonej przez mieszkańców odzieży, zabawek i obuwia, które są ogólnie dostępne i każdy może wybrać sobie te, których aktualnie potrzebuje. Natomiast odzież zużytą czy zniszczoną i tę, która nie znalazła nabywcę wrzucamy do kontenera PCK.

Z prowadzonego w roku 2017 przez Ośrodek działania wyniknęło wiele pożytecznych efektów: po pierwsze edukacja dotycząca utrzymania czystości w środowisku, a po drugie pomoc w formie zaspokojenia

potrzeb w zakresie ubrania osobom najbardziej potrzebującym. Prowadzona akcja cieszy się uznaniem mieszkańców Milanówka.

W celu realizacji działań środowiskowych na rzecz seniorów i osób niepełnosprawnych zawarto również **porozumienie z Grodzką Spółdzielnią Mieszkaniową**, która przez ostatni kwartał 2017 roku (i nadal) udostępniała nieodpłatnie salę, w której odbywają się zajęcia fitness dla seniorów realizowane w ramach Milanowskiej Szkoły Aktywnego Seniora.

W roku 2017 wspólnie z 7 współorganizatorami oraz z 19 partnerami (na mocy zawartych porozumień prowadzono) **współpracę w realizacji Programu Milanowskiej Karty Rodziny 3+**. Współrealizatorzy Programu, udzielając rodzinom wielodzietnym pomocy w formie zniżek i ulg, które rekompensowały ponoszone koszty utrzymania, przyczynili się do podnoszenia jakości życia tych rodzin, a tym samym do aktywizacji społeczności lokalnej.

W roku sprawozdawczym prowadzona była także współpraca m.in. ze szkołami, przedszkolami, placówkami służby zdrowia, ośrodkami szkolno - wychowawczymi, Pogotowiem Opiekuńczym, Zakładami Karnymi, Urzędami Pracy, Sądami, Prokuraturą, Policją, Strażą Miejską oraz Miejską Zespołem Interdyscyplinarnym oraz Komisją Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Od wielu lat kontynuowana jest współpraca pracowników Ośrodka z organizacjami pozarządowymi na rzecz rozwiązywania trudności życiowych mieszkańców Milanówka oraz w zakresie pozyskiwania na rzecz pracowników bezpłatnych szkoleń i poradnictwa. W myśl zawartych porozumień oraz istniejących umów ustnych, pracownicy socjalni po rozeznaniu potrzeb rodzin kierowali klientów i ich dzieci do odpowiedniej organizacji, która w swojej ofercie mogła zapewnić oczekiwane wsparcie rodzinie, natomiast organizacje pozarządowe kierowanych przez Ośrodek klientów traktowały priorytetowo, zapewniając im wsparcie w pierwszej kolejności.

Sporządziła: Krystyna Kott, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku